№ 8. Rihgas, 22. Februarî. 1889.

Sludinajumus nem preti:
Jelgawâ, pee Lankowska un Likopa kgeem, Leelajâ eelâ № 7, Helmsinga namâ, un Rihgâ, J. E. C. Kapteina kga grahmatu bodê, Eeksch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10.

Maksa par sludinajumeem:
8 kap. par sihku rakstu rindinu; pahrtulkoschana is sweschahm walodahm par brihwu.

Latweschu Awises.

Isnahk weenreis nedelâ.

Maksâ, Jelgawâ sanemot:
par gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 90 k.

Maksâ, pahr pastu peesuhtot:
par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 k.

Ekspedizija:
Jelgawâ, pee Lankowska un Likopa kgeem, Leelajâ eelâ № 7.

Redakzijas adrese:
Jelgawâ, Walles eelâ № 7.

„Latw. Aw." war apstelleht:
Jelgawâ: Pee Lankowska un Likopa kgeem, Leelajâ eelâ № 7, „Latw. Aw." ekspedizijâ. **Bauskâ:** Steina kga apteeki. **Talsôs:** J. Hirschmana kga un H. Towa kga grahm. bodê. **Kuldigâ:** Ferd. Besthorna kga un Hartmana kga grahm. bodê. **Rihgâ:** J. E. C. Kapteina kga grahm. bodê, Eeksch-Rihg. Leel. Kehninu eelâ № 10, W. F. Häckera drukatawâ, Paleijas eelâ № 3.

68. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstelleht:
Eeksch- un ahrsemê: Rudolfa Mosses kga wisâs ekspedizijâs. — **Walmeerâ:** Trey kga grahmatu bodê. — **Walkâ:** M. Rudolffa kga grahmatu bodê. — **Pehterburgâ:** pee Pehterburgas zeen. Latweeschu draudses mahzitaja. — **Bes tam: pee zeen. mahzitajeem** — titlab **Widsemê,** kâ ari **Kursemê.**

Schihdi un kristigà swehtdeena.

Kahda eesuhtitaja raksts zaur nesinamu, dihwainu atgadijeenu aismaldijees uf „Deenas Lapas" redakziju, kur tas ari, laikam zaur pahrskatischanos, tizis usnemts. Jo zitadi nebuhtu saprotams, kà tik prahtigas un kristigas domas bes jebkahdas pretrunas un peesihmes minetâ lapâ wareja tikt nodrukatas. Tomehr, — lai nu buhtu, kà buhdams, — pareisas domas arweenu atsihsim par pareisahm, ween'alga, kas tahs issaka; ari mehslu bedres malâ dasch'reis isaug smuka pukite, un zaur pahrskatischanos sofs ari war gulbja olu ispereht. Tamdehl nemas neschaubamees, mineto rakstu ari muhsu lapâ pasneegt. Winsch skan schahdi:

„(Eesuhtihts). Lai gan scheit Rihgâ wisadâ sinâ gahdà daudf par zilwezes labklahschanu, un wisu tà eegrosa, kà tik labaki isnahktu, — amatneekeem un fabriku, kà ari zita darba strahdneekeem ir saws nolikts laiks, kur wineem buhs strahdaht, un atkal laiks, kur wini no saweem deenas un nedelas darbeem war atpuhstees, — tad tomehr ir weena lauschu kahrta, kuras schinî sinâ klahjahs deewsgan gruhti. Ta ir muhsu sihktirgotawu komiju un mahzekku kahrta, kuri, isnemot paschu leelo basnizas swehtku pirmahs deenas, ir tà nospeesti un, tà sakot, weikalôs peeseeti, ka nedabon par wairak mehnescheem neweenas brihwas deenas, kur waretu no deenischkeem darbeem atpuhstees un meeru dabuht. Wineem ir — sahkot no pulksten 6eem rihtâ lihds pulksten 10eem wakarâ sawôs weikalôs janostahw, un tà no daschu cestahschu apmekleschanas, kuras dibinatas preeksch zilweku isglihtoschanahs un atihstischanahs, ja-atraujahs; tee pat newar wairak mehneschu starpâ ne reisi uf Deewa namu no-eet, kas ihpaschi jauneem mahzekleem loti kaitigi, jo tee, tahdâ stahwokli no religijas atradinajuschees, paleek pret to paschu gluschi weenaldsigi. Bet waj zaur tahdu tirgoschanos pa swehtdeenahm ari publikai, waj pascheem tirgotawu ihpaschneekeem kahds labums zelahs, — naw nemas teikts. — Bes pahrtikas newar neweens zilweks istikt, un tamdehl tad tirgotawu ihpaschneekeem naw nemas ko bihtees, ka, tirgotawas swehtdeenahm aisslehdsot, wineem zeltos kahds saudejums un eenehmumi pamasinatos; pirzeji jau sestdeen, ja wehlu, sestdeenas wakarâ, sawu nedelas pelnu dabujuschi ismaksatu, — war wisus eepirkumus preeksch swehtdeenas isdariht, un tà swehtdeenu brihwaki un labaki noswehtiht, pee kam ari mineteem komijeem un mahzekleem buhtu meers.

To wisu eewehrojot, buhtu loti wehlejams, ka uf to greestu wehribu un par to gahdatu, ka tahda tirgoschanahs pa swehtdeenahm tiktu atzelta, par ko publika, un sewischki tahdu tirgotawu komiji un mahzekli buhtu loti pateizigi."

Tà raksta „Deenas Lapa", un muhsu lasitaji bes schaubischanahs brihnisees, tur tahdas domas atrasdami. Bet wini wehl wairak brihnisees, kad teem pasinosim, ka ari Amerikas Schihdi nodomajot, sawas schabas pahrzelt uf kristigo swehtdeenu. Proti, leeta ir schahda: Lai gan Amerikaneescheem daudf wainu, tomehr weenâ sinâ winu isturaschanahs jo teizama, proti, ka wini swehtdeenu tura leelâ godâ un pret trescho bausli negrehko. Amerikâ pa swehtdeenahm neweens zilweks nestrahdahs ne kaut kahdu darbu, nedf ari nepirks ne masako leetu. Gan Schihdi wisadâ wihsê mehginajuschi, winus wilinaht, — bet wiss bijis pa welti. Zaur to nu Schihdi, kuri pehz sawas tizibas atkal sestdeenâs sawus weikalus slehdf, pasaudè diwu deenu pelnu. Tas scheem rebineekeem tak pa daudf, un winu naudas kahriba nu lausa galwu, kà tahdu nebuhschanu waretu pahrlabot. Tè nu kahdi jaunaki Schihdi draudsei eesneeguschi preekschlikumu, waj newaretu schabas pahrzelt uf kristito swehtdeenu. Pahr scho leetu Schihdu lapâs tagad daudf teek rakstihts un spreests, un kà leekahs, tad balsu wairakums issakahs, ka nekur ne-esot sazihts, ka schabahm waijagot buht akurat sestdeenâ. Nosazijums tikai pagehrot, ka weena deena nedelâ jaswinot, — bet kura deena, pahr to Schihdu swehtee raksti neka nesakot.

No ta nu gaischi redsams, ka Schihdus itin labi war peespeest, kristigahs tizibas preekschrakstus daudf-mas eewehrot, ja tikai kristitee paschi tos kà peenahkahs eewehro. Wisas tahs runas, kuras schè pee mums beeschi ween dabon dsirdeht, proti, ka pee mums swehtdeenu swehtiht, ne-esot isdarams, tamdehl ka tirdsneeziba esot Schihdu rokâs, un ka Schihdi tihschi kristitos peespeeschot, swehtdeenu gahniht, eekams wini paschi sawas schabas godigi noswin, — wisas schihs runas zaur Amerikaneeschu labo preekschsihmi teek atspehkotas. — Pateesi, kauns, leels kauns muhsu Baltijas eedsihwotajeem, ka wini no Schihdeen tà leekahs peespeestees, sawu swehtdeenu tik nepeeklahjigi un negodigi sagahniht!

Weltiga pukoschanahs pret pateesibu.

Muhsu „brihwais wahrds pahr tagadejo Latweeschu awischneezibu" (skat. № 6.), kur isskaidrojahm, ka „Balss", III. dseedaschanas swehtku labad, no peenahzigahs puses tikusi peespeesta, kahdu laiku tureht meeru, radijis trim Rihgas laikraksteem dusmas. Wiswairak no mums peeminetee pateesigee skaitli pahr peeteikteem koreem minetahm lapahm sazehluschi ihgnumu. Jo schee skaitli ir ne-apgahschami. Tamdehl leeta zitadi jasagrosa. „Baltijas Wehstnesis" to mehgina panahkt zaur personigu aiskahrschanu, sazidams: „par aplam swarigu wihru turahs schis Neandera kungs!" No ta redsams, ka pehz „Baltijas Wehstnescha" domahm wina lasitajeem nepeenahkahs nekahdas eewehroschanas, bet ka laikraksta swars weenigi redaktora personâ meklejams. Mehs turpretim tizejahm, ka dseedaschanas swehtku komiteja tikai tamdehl mums luhgusi, winas usaizinajumu usnemt, ka tai wisi tee daudf tuhkstoschi muhsu lapas lasitaji likahs buht no leela swara preeksch swehtku labas waj sliktas isdoschanahs. Bet tè nu „Balt. Wehstnesis" isskaidro, ka tà ne buht naw; komiteja tikai aiss personigas labwehleschanas un mihlestibas pret „Latweeschu Awischu" redaktoru tam peesuhtijusi sawu laipno rakstu un sludinajumu. Tahds isskaidrojums mums nu gan loti glaimo, bet tomehr „Balt. Wehstnesis" mums nenems par launu, ka schoreis winam neklzam, bet esam tanis domâs, ka winsch maldijees, proti ka Rihgas swehtku komiteja tikai muhsu lasitajus, bet ne wis redaktoru gribejusi eewehrot.

To paschu, ko „Baltijas Wehstnesis" smalkakâ wihsê grib panahkt, to „Balss" zerè ar rupjibu eeguht. Ja buhtu eespehjams, skaitlus zaur rupjibu un lamaschanas wahrdeem atspehkot, tad „Balsij" tas gan buhtu isdewees. Jo wina muhs nosauz par „tà dehweto kristigu lauschu lapu", par „wezu jumprawu", par „Deenas Lapas mahsu" u. t. j. pr. Wina mums pahrmet: „aprobeschotu prahtu", „pasazinu (stahstischanu) un leelischanos", „mulkibu, kas modina smeeklus", „plahpaschanu" un „kristigas draudses nokengaschanu un saimoschanu" u. t. j. pr. Ka schee lamaschanas wahrdi deewsgan rupji, to nu gan newar leegt, — bet, deemschehl, ar rupjibu ween skaitlus un pateesibu newar atspehkot, jo skaitli ir tahdi neschehligi un nelokami. Ka $2 \times 2 = 4$, to zaur nekahdu rupjibu newar noleegt, un ka lihds 18. Nowemberim 1887. gadâ tikai 39 kori bija peeteikuschees, tas paleek tik pat ne-apgahschama pateesiba, kà tas, ka 2 nedelas pehz tam, kad „Latw. Awises" bija usnehmuschas komitejas usaizinajumu, proti 1. Dezemberî, peeteikto koru skaits bija pee-audsis uf 99. Ka tahda ahtra pee-augschana weenigi zaur muhsu usmudinaschanu notikusi, to mehs nemas ne-esam sazijuschi. Tomehr wisi prahta zilweki tolaik issazijahs, ka ari „Latweeschu Awisehm" peenahkahs laba teesa nopelnu un pateizibas par tahdeem panahkumeem. Mehs pahr saweem nopelneem nemas ne-esam runajuschi, bet tikai peeminejahm laikrakstu weenprahtibu schai leetâ, un ka zaur to tik daudf tizis panahkts. Tihri jabrihnahs, ka „Balt. Wehstnesis" un „Balss" jau pawisam aismirsuschi, ka akurat schihs domas isgahjuschâ gadâ gandrihs wisôs laikrakstôs, daudf runâs un komitejas sapulzês bija lasamas un dsirdamas. Scho pateesibu „Balss" pat ar wisrupjakeem lamaschanas wahrdeem newarehs atspehkot. Mums nenahk ne prahtâ, par sawu isturaschanos pret dseedaschanas swehtkeem jebkahdu pateizibu pagehreht. Mehs pahr scho leetu ari ne puschplehsta wahrdina nebuhtum sazijuschi, ja „Balss" zaur sawu ne-apdomigo usbrukschanu muhs nebuhtu isaizinajusi, to dariht. Tamdehl mums bija japeerahda, ka Rihgas Latweeschu beedribas presidents un dseedaschanas swehtku komiteja besparteijiskaki isturejuschees, nekà „Balss", ka minetai beedribai un komitejai tikai tas ruhpejis, lai tautiskais isrihkojums labi isdotos, un ka winas nepadewahs aklam partijas garam nedf „Balss" awises musinaschanai pret „Latweeschu Awisehm". Minetà beedriba un komiteja sinaja, ka ar „Latweeschu Awischu" lasitaju peedalischanos swehtki labaki isdosees, nekà bes wineem, un tamdehl winas pee mums greesuschahs ar sawu usaizinajumu. Tas winahm ir par godu, un panahkumi peerahdijuschi, ka winas zaur to tautas swehtku labumu sekmejuschas. „Balss" awises lamaschanahs un kengaschanahs tikai peerahda winas skaudibu, zita neka. — Ko „Deenas Lapa" pahr scho leetu plukschkè, nemas ne-eewehrosim. Tas buhtu pa daudf goda.

Paspahrnê.

Durtinsch, jeb Seemas-swehtku wakars.

(7. Turpinajums.)

15. Kà laulatee laudis atkal sawâ starpâ saderahs.

Pehz maltites mahte apkopahs un pa-ehduschee behrni preezigi rotalajahs, eekams tehws jaunako behrninu aukleja. Papreekschu behrns bija no wina baidijees; jo loti ilgs laiks bija pagahjis, kur Durtinsch to nebija uf sawahm rokahm nehmis, nedf winu laipni usskatijis. Bet Durtinsch tobrihd nedewahs meerâ, behrnu peelabinaht, un nu tas padseedaja masajam tik jautri un mundri preekschâ, kà wislabakà behrnu meita, zaur ko ari behrns stahjahs brehkschanâ un winu ar leelahm azihm usluhkoja, itin kà pehz kahda laika atkal eepasihtos ar sawu tehwu; behrns eesahka winam ussmaidiht, nehma tam aiss deguna, un pehdigi ari apkehrahs winam ap kaklu un to noskuhpstija. Tè nu Durtinsch sajuta, ka atkal ir pats sawâs mahjâs.

Wezakajeem behrneem waijadseja to wakaru eet behrnu mahzibâ. Durtinam gauschi aisnehma sirdi, kad tas redseja, zik behrneem bija gruhti brist pa dublaino zeku ar wezajahm kurpitehm. Jaunakee behrni, labi pa-ehduschi un zaur rotalahm noguruschi, gahja drihs guleht, un kad ari wisjaunakais eesahka raudaht, tad Durtinsch to celika schuhpuli un, kahdu dseesminu padseedadams, masino eemidsinaja.

Pa to starpu ari Bille bija apkopusees un apsehdahs lihdsâs Durtinam pee schuhpula. „Lauj nu lauj man behrnu paschuhpot", wina sazija. „Waj tew kas kait? Saki man tadschu! Ustaisischu preeksch tewis siltu tehju."

„Ak nè, man nekait it nekas," Durtinsch atteiza. „Pa wisu to garo laiku, kur biju projam, man negahja nemas labaki, nekà tagad. Kapehz tu domà, ka man kas kait?"

„Ak, schodeen tu esi pawisam zits zilweks; ilgu laiku ne-esmu tewi tahdu redsejusi. — Kaut jele nu ari preekschdeenâs tu tahds paliktu!" Bille klusi sazija un nobrauzija ar roku sawas azis.

Tè nu islikahs, ka laulibas spoks, kas Durtina un Billes starpâ bija eeradees, zaur mihlestibas sauli tiktu aisdsihts un isnihktu gaisâ. Tè nu islikahs, kà kad wezee laiki buhtu atkal peenahkuschi, kur Durtinsch pehz 8 errastibas pilnahm deenahm aislihda pee sawas Billes loga un issuhdseja sawus noseegumus, un kur Bille eesahkumâ neka negribeja dsirdeht, bet tadschu beidsot atwehra logu un — eekams pati to samanija — Durtinsch jau guleja pee winas kruhts.

Bet schoreis Bille nahza pirmà un peeklauweja lehni pee Durtina sirds. Schi, kas bija ar daudf juhtahm pildita, tuhlit atkusa un, tà sakot, eegahsahs sawas seewas dwehselê.

Ja, Billin'," Durtinsch eesahka un sakehra sawas seewas roku, „es nemas nesaprotu, kà man schodeen ir ap sirdi: weenu brihdi man ir schehl, otru esmu atkal jautraks, un drihs atkal man sirds waj puschu plihstu, kad redsu, ka esmu pee wisa ta pats wainigs. Bet tad atkal sajuhtu, kà kad kahda eekschkiga balss man teiktu, ka es warot atkal wisu greest par labu, un es juhtu, ka to ari gribu. Tad man paleek weeglaki ap duhschu, es kahroju strahdaht, un wehl schodeen wehletos nemt rokâ darba rihkus. Ak Deews, kas newar ar zilweku notikt, un winsch pats to nemas nesamana! Jau daschu reis eedomajos, eelihst dsilu semê waj galwu sadausiht pee seenahm. Un to gribeju dariht tahdôs brihschôs, kurôs pahrdomaju, zik palaidnigs esmu bijis un kà pret tewi un behrneem noseedsees. Waru tikai brihnitees pahr to, ka tu nebiji pret mani daudf bahrgaka."

Dascha zita seewa, ar sirds ruhktumu pildita, buhtu warbuht sahkusi wihru pahrraht. Un kà mihkstâ laikâ akmeni welahs no klints kalna, tà warbuht ari winas pahrmetumi buhtu sahkuschi apbehrt wihru; wina buhtu nehmusees stahstiht, kahdu truhkumu ta ir pahrzeetusi, un kà ziti laudis to nizinajuschi. Zaur tahdahm walodahm wina buhtu atkal sawa wihra sirdi apzeetinajusi, if kuras nu pateesa noschehloschana pluhda. Schi noschehloschana tad buhtu warejusi pahrwehrstees par schulti, un wakarâ jau warbuht Durtinsch atkal buhtu sehdejis schenkî.

Bet Bille Durtinam itin mihli peeglaudahs un nesazija nekahdus pahrmeschanas wahrdus; wina tam tikai teiza, ka nu tai esot gluschi labi ap sirdi, proti ka Durtinsch nu atkal reis esot pee wineem mahjâ. Wina arweenu wehl esot zerejusi, ka wiss wehl ne-esot beigts. Kad wina Durtinu tà itin labi esot aplukkojusi, tad tai arweenu esot islizees, kà kad wehl daudf agrako, labo ihpaschibu pee Durtina atronotees, un ka winsch tik sliktais nemas newarot buht; weenigi Durtina draugi un Schnepja sliktahs eeraschas un launà preekschsihme pee tam esot wainigi. Daschu reis wina jau wehlejusees, kaut tadschu reis ta stundina peenahktu, kurà ta mihligi wisus galu galus ar to waretu isrunatees, kurà waretu teikt, ka weenigi Durtinu wina wehl mihlejot un tam peekerotees, un ka neweens zits tà newehlotees, winu atkal uswest uf pareisâ zeka, nekà wina. Bet Bille ne-esot wehl nekad ar winu tà warejusi runaht. Kad winsch esot pahrnahzis mahjâ sapihzis, tad ta baidijusees, — waj atkal bijusi pati dusmiga, un tad wina itin labi sinajusi, ka waijagot zeest klusu, — waj winai atkal bijis pahrleekam schehli ap sirdi, ka waijadsejis asarâs mekleht apmeerinaschanu, un tad jau ta neweena wahrda naw paspehjusi isrunaht. Daschu reis wina loti daudf luhgusi Deewu, lai Winsch par to runajot, wina wairs nespehjot. Wina nu wisai gribot sinaht, kas tad gan esot notizis, gadijees, — jo neweens ne-esot ar Durtinu runajis, — ka winsch schodeen esot pawisam zitads. Wina arweenu wairak zerot un tizot, ka schodeen wineem peedsimschot Pestitajs, un Noüs balodis teem atnesischot eljes koka lapu, kà wina to tik brihnischkigâ wihsê basnizâ jau redsejusi.

Tè Durtinsch nonehma sawu zepuri no galwas un sazija: „Billin', tas Tehws, kas tur augschâ, ir tawas luhgschanas paklausijis. Tagad nu tikai wisu saprotu, ka tam tà waijadseja notikt, un ka ap mani — negribetu to teikt — zihnijahs Deews un welns."

Un nu Durtinsch nehmahs isstahstiht sawai atjaunotai seewinai, kà tas wiss noraisijees. Winsch gan esot redsejis, zik nabags tas topot, bet winam nebijis laika, nopeetnaki pahr scho leetu pahrdomaht. Ko winsch pahrdewis, pahr to tam arweenu bijis loti schehl, un lai nu schihs leetas aismirstu, tad tas esot dsehris; zaur to winsch spehjis sawu schehlumu aismirst. Wisnepatikkamaki tam bijis mahjâ; winam tad arweenu tà islizees, kà kad Bille tam gribot pahrmest, kà kad behrni winu eenihstot, un to winsch nemas newarejis panest, tamdehl ka paslepen tee winam wehl bijuschi jo mihli, — un tad winsch eesahzis trakot, un tà wehl wairak behrnus no sewis atbeedejis. Bet ari starp draugeem tam palizis arweenu nepatikkamaki. Leeta, par ko tas eemaksajis tik daudf naudas, kà leekahs, nemas ne-eijot uf preekschu. Winsch arweenu skaidraki atsinis, ka tas wiss esot tikai krahpschana, lai no wina dabutu naudu un zitas leetas. Neweens naw gribejis, winam ko leeneht, eekams wisi kahrojuschi, lai Durtinsch teem ispalihdsetu. Tà winam ari klahjees wakar wakarâ Kopinu sahdschâ, kad tas pilnâs dusmâs no mahjahm aisskrehjis projam. Jau turp steidsotees, winam eenahzis prahtâ, ka buhtu gan daudf jaukaki, palikt mahjâ un aislahpiht behrneem zaurahs kurpites, nekà kleijot apkahrt. Kad nu winsch schenkî redsejis, zik tas newehrtigs, kad grib tikai preeksch sewis dsihwot un negrib ziteem aisdot naudu, tad wina sirdî raduschahs leelas dusmas, un pehz tam, kad ar ziteem saweem beedreem breesmigi sastrihdejees, winsch beidsot behdsis projam no schi schenka. Wina galwa degusi kà ugunîs. Winsch tapis kà ahrprahtigs un buhtu ar wisu pasauli eesahzis karu. Tahdâs dusmâs buhdamam, winam nu esot nakts breesmas usnahkuschas, un Deews, tas Kungs, padarijis winu gluschi mihkstu un tam pilnigi atwehris azis. Un ko nu winsch schoriht peedsihwojis un redsejis, to winsch tik pamatigi atsinis par pateesibu, ka wisadâ wihsê tizot, to ispildiht, ko solijis. Bet winam esot schehl, ka Bille, wina dehl, tik daudf zeetusi; to winsch newareschot nekad aismirst, un ari nespehschot nekad atlihdsinaht.

„Durtin', tu to waresi!" Bille sazija un lika sawu roku ap wina kaklu. „Esi tikai atkal muhsu, — tad netik ween wiss buhs tuhlit aismirsts, bet mehs ari wehl labi jo labi atsihsim, kas tas ir, ja familijai ir labs tehws. To nebuhtum nekad mahzijuschees atsiht, ja kahdu laiku tu nebuhtu trakojis. Teesa ir, ka man bija loti schehl, kad weens saimneezibas rihks pehz otra un weens semes stuhritis pehz otra pahrgahja zita peederumâ, kad nabaga behrneem nebija nekahdu kahrtigu drehbju, nekahdas baribas un mehs pee wiseem laudihm eetai-

No ahrsemehm.

Wahzija. No masà, mentschigà Windhorsta wadità zentruma jeb Katolu partija tikai zaur to iszehlahs, ka winas lozekleem un wiseem katoltizigeem Wahzijâ kahdu laiku bija jazeesch masa tizibas brihwibas aprobeschoschana. Katram Wahzu pawalstneekam gan arweenu bijusi pilna tizibas brihwiba, — tikai tai sinâ brihwiba bija aprobeschota, ka Katolu preesteeem nebija atlauts, eemaisitees politiskâs leetâs un draudses lozeklus samusinaht pret laizigeem walsts likumeem un darbeem, kà to nelaika pahwests Pius IX. saweem apakschneekeem, biskapeem un mahzitajeem, pawehleja. Bet kad Pius IX. nomira, tad wina pehznahzejs, tagadejais pahwests Leo's XIII., atgreesahs no sawa preekschgahjeja politikas un salihga ar Bismarku meeru. Tapehz tad nu ari Wahzu waldiba atzehla tos stingros likumus, kas pret nepaklausigeem preesteeem bija doti. Starp pahwestu lihds ar wiseem katoltizigeem pawalstneekeem un Wahzu waldibu nu pastahw tagad pilnigs meers. Bet tas nepatihk Windhorstam, un tamdehk tas isgudrojis jaunus stikus, zaur ko katoltizigos pawalstneekus waretu samusinaht pret waldibu, proti, tas tautas weetneeku sapulzei eesneedsis preeksch kumu pahr tautas skolotajeem. Kad schis likums tiktu peenemts, tad tautas skolotaji nahktu tahdâ atkaribâ no Katolu preesteeem, ka wini katrâ brihdî no teem waretu tikt atlaisti no amata. Bet Windhorstam schoreis stipri wihlees. Katolu pawalstneekeem tahds preekschlikums ne buht nepatihk, un tamdehk tas isgahjuscho nedel' tautas weetneeku sapulzê pawisam iskritis zauri.

Bijuschais Bulgarijas firsts, Alekfanders von Battenberg's, pahr kuru sawâ laikâ awises tik daudz sinoja, un no kuŗa stahstija, ka keisarene Wiktorija tam sawu meitu, maso Wiktoriju, grib atdot par seewu, bet ka Bismarks schai leetai ar wiseem spehkeem pretojahs, — schis jaunais firsts nu pasauli pahrsteidsis zaur sawu salaulaschanos ar kahdu dseedataju Loisinger, itin nabagu kambarsulaina meitu.

Anglija. Leelajai awisei „Teims" tagad jo nepatihkama prahwa jawed. Proti, wina no Ihru wadona Parnell'a tikusi apsuhdseta, dehl nepateesas apwainoschanas jeb apmeloschanas. Lai nu sawu wahrdu pateesibu waretu peerahdiht, wina nodrukajusi kahdas wehstules, kuŗas Parnell's saweem peekritejeem rakstijis, tos us slepkawibas darbeem pret waldibas wihreem wilinadams. Schihs wehstules wina bija pirkusi no kahda Pigott'a par 20 tuhkst. rubleem. Wisi ari bija pahrleezinati, ka Parnell's pateesi schihs wehstules rakstijis. Bet tè nu pehdejâ teesas sehdê Pigott's issazijahs, ka winsch schihs wehstules wiltigi taisijis pakal. Kuŗas Pigott'a leezibas nu pateesas un kuŗas nè, kas to tagad lai issina; blehdis winsch ikkatrâ sinâ, kuŗam newar tizeht; bez tam winsch aisbehdsis us ahrsemehm.

Franzija. Tagadejee Frantschu ministeri ir itin sawadi leetprateji. Proti, kaŗa ministeris Frefinè's nekad naw bijis kaŗa deenestâ, un kà runà, winsch sawâ muhschâ ne pat saka wehl naw noschahwi un pulweŗa smaka tam esot pawisam swescha leeta. Ahrleetu ministeris Spuller's it neka nesina no ahrleetu politikas, jo tas tikai prot skolmeisteŗa amatu, un ministeru presidents Tirar's pehz sawa ihstà amata bijis — pulkstentaisitajs. Sinams, ka tahda ministerija ilgi nepastahwehs. — Bulanschè's tagad isturahs gluschi weenaldsigi un meerigi, kas ari schim brihscham ta wisgudrakà politika; jo gan jau jaunee ministeri drihs buhs eejahwuschi tahdu putru, kuŗu paschi wairs nespehs isstrehbt.

No eekschsemehm.

Pahr Baltijas semneeku teesu pahrgrosijumu, kahds gaidams reisâ ar zitu scheijenes teesu reorganisaziju, tagad „Rischsk. Westniks" dabujis is Pehterburgas plaschakas sinas, kuŗas schè saweem lasitajeem pasneedsam. — Reisâ ar meera-teesu eeweschanu Baltijâ nodomahts isdariht pahrgrosijumus ari semneeku teesâs, pee kam meera-teesneschu eestahdehm buhs ustizeta augstakà pahrraudsiba pahr scho semneeku teesu spreedumu pareisibu; winas tà tad ispildihs kasazijas eestahdes weetu. Tagad isstrahdatais semneeku teesu projekts ihsumâ ir schahds: Pagasta teesas paleek semakà instanze; katrâ pagasta teesas eezirkni buhs weena tahda teesa, kuŗa sastahwehs is preekschsehdetaja un teesnescheem, kuŗi ja-ishwehl is tahdu sapratigu pagasta lozekku starpas, kas protlasiht un rakstiht weetejâ walodâ, t. i. eedsihwotaju wairakuma walodâ. Kur zetortdata pareistizigu pagasta lozekku, tur ja-ishwehl weens teesnesis un weens ta weetneeks is pareistizigo pulka; kur ne masak par pusi pareistizigu, tur pusei teesneschu un to weetneeku waijaga buht pareistizigeem; preekschsehdetajs teek wehlehts is pareistizigeem, ja puse pagasta lozekku pareistizigu. — Katrâ aprinki buhs sewischkas eestahdes, kas ismeklehs suhdsibas pahr pagasta teesu darbibu, spreedumeem un nolehmumeem; schihs eestahdes sauks par „semneeku pahrteesahm". Schahdu eestahschu nebuhs wairak par 2 katrâ aprinki; Kursemê tik pa weenai. Schi semneeku pahrteesa sastahw is preekschsehdetaja un is pagasta teesu preekschsehdetajeem, kas pehz kahrtas teek aizinati us sehdehm. Pahrteesas preekschsehdetaju eezel teesleetu ministeris tahdu, kas dabujis waj nu augstskolas waj widejas mahzibas eestahdes isglihtibu, waj kas ne masak par 3 gadeem bijis amatâ, kuŗâ wareja eeguht praktiskas sinaschanas teesleetâs; bez tam winam peeteekoschi japrot Kreewu un ta waloda, kuŗu pahrteesas eezirkna eedsihwotaju wairakums runà. — Waloda, pagasta teesahm farakstotees sawâ starpâ waj ar pagastu amata wihreem un semneeku pahrteesahm, waj pahrteesu preekschsehdetajeem farakstotees ar pagasta teesahm, kà ari pee pagastu un semneeku pahrteesu leetu isteesaschanas un rakstu sastahdischanas, lihds zitadu noteikumu islaischanai, ir ta, kuŗu weetigà eezirkna eedsihwotaju wairakums runà; bet pahrteesu spreedumi un nolehmumi teek galigi farakstiti kreewisku. Pagastôs, kur puse eedsihwotaju prot kreewisku, wiss teek isdarihts kreewisku. Pahrteesu preekschsehdetaji sawâ starpâ un ar zitahm eestahdehm farakstahs kreewisku. — Augstakà instanze preeksch pagasta teesu un semneeku pahrteesu pahrraudsischanas un pahr tahm eesneegto suhdsibu isspreeschanas ir meera-teesneschu sapulzes, kas isdod sawâ eezirkuî pagasta teesahm un semneeku pahrteesahm instrukzijas pahr grahmatu weschanu un eekschejo isteesaschanas kahrtibu. Pahrteesas preekschsehdetajs dabon 1000 rubl. algas un 500 rubl. kanzelejas naudas; pehz amata un teesibahm winsch peelihdsinahts meera-teesneeschu sapultschu sekreteeŗeem. Winsch dabon sewischku amata nosihmi pee kakla: apsudrabotu bronsa sihmi ar walsts ehrgli un usrakstu „pahrteesas preekschsehdetajs". „B. W." — — **Widsemes landmarschals** barons Meyendorffs sestdeen aisbrauzis us Pehterburgu. — — **Kursemes muischneeku wezakais** barons Heykings schihs nedelas treschdeenâ dosees us Pehterburgu. — — **„Rev. Zeitunga" sino,** ka wehl schirî pawasarâ **dselszeła lihnijas no Tukuma us Wentspili** un no Pleskawas us Bologoju tikschot ismehritas. — — **Wisas Rihgas, Warschawas un Maskawas dselszełu pahrwaldes** tikschot pahrzeltas us Pehterburgu. — — **Igaunijas tautas skolotaju seminarâ** jau isgahjuschà gada beigâs wisi skolotaji atlaisti un neweens jauns audseknis wairs naw tizis peenemts. Tagad nu, 13. Janwarî, ari no wiseem skolneekeem loti mihlotais direktors Loffrenz's, kas 10 gadu wadijis scho seminaru, atwadijees un dewees us Pehterburgu. Minetais seminars, kas pastahwejis 25 gadus, un par kuŗu Igaunijas riterschafte ik gadus maksaja 6000 rubłu, Igaunu tautai isglihtojis daudz kreetnu tautas skolotaju. „Postimees".

No Risinas, Mogilewas gubernâ. 12. Nowembera wakarâ pee mums sazehlahs tik leela wehtra, ka ta daudzahm ehkahm jumtus nozehla un meschôs weetahm koki tà tapa apgahsti un ar saknehm israuti pa wairak desmiteem no weetas, ka tee zelus meschôs aistaisija, tà ka ne isbraukt newareja. No Tscherikowas pilsehtas lihds Mogilewai, 85 werstes tahlumâ, kur zelam katrâ pusê behrsi stahditi, tee tapa apsweesti gandrihs katrâ werstê pa 2—3. Daschi no teem krita us telegrafa drahtihm, zaur ko tahs weetahm pawisam tapa saraustitas. Tahda wehtra wehl pee mums nebija bijusi, kamehr mehs, Risineeki, 18 gadus dsihwojam Mogilewas gubernâ. — Tagad mehs atstahsim sawas mahjas Risinâ un aiseesim tuwu pee Mogilewas, werstes 15 attahlu, meschâ sew atkal mahjas taisiht. Mehs, kahdi 20 saimneeki, tur peenehmahm semi, un muhsu kungs labpraht wehlahs, wehl peenemt Latweeschus, tà lihds 30 familijahm, un man, scho rindinu rakstitajam, ir wiss schai sinâ usdots skaidri. Tamdehk, ja kahds wehlahs dabuht skaidrakas sinas pahr to semi un gribetu to peenemt, tas war rakstiht wehstuli us manu adresi*), us ko tad es doschu skaidru atbildi zaur „Latweeschu Awisehm", kas pee mums katru nedeku peenahk no tehwijas. Mums tai jaunpeenemtajâ semê ari buhs daudz labaki zaur to, ka Mogilewas pilsehtâ ir Lutera draudses basniza un mahzitajs katru swehtdeenu, kas mums lihds schim truhka, tamdehk ka muhsu mahzitajs L. Doberta kgs, kà jau sinots, aisgahja us Kaunu par mahzitaju. M. Eisengrauds.

No Stirneenas, Witebskas gubernâ. Weens no schihs muischas meschasargeem ne sen atpakal noschauts. Scho slepkawibu, kà runà, esot Leischi isdarijuschi aiz atreebschanahs par to, ka minetais meschasargs bijis duhschigs un uszihtigs meschasaglu kehrajs un tos pastahwigi waijajis. —D.—

Is Oknistes pagasta, Kaunas gubernâ. No weetigahs polizejas tika scheit usaetas pee saimneekeem diwas paslepenas brandwihna dedsinatawas. Scho rindinu rakstitajs redseja tahs leetas, kad tahs tika nodotas polizejai Rahkischkâ. Pratwairis.

Widseme.

Is Ikschkiles. 20. Janwarî wehleja muhsu pagastâ wisus amata wihrus. Pahr paschu wehleschanu buhtu jasaka, ka scheit pastahw 2 partijas, un proti, weena, kuŗa dsenahs goda- un prahta wihrus eewehleht amatôs, — kahdi nupat eezelti, — un otra, wadita no 2 wihreem, kuŗi stahw kriminal-ismekleschanâ, un weens pat, blehnu labad, jau sodihts. Par pagasta wezako bija usstahdijees weens no spizes wedejeem, un otrs, tamdehk ka tas peeder pee kalpu schkiras, par kalpu schkiras teesas wihru, kurpreti pagasta preekschneeki bija wisi tahdi, kas welk krustus. Ari par teesas preekschsehdetaju un wina weetneeku bija usstahdijuschees tahdi paschi, isnemot pirmo, kursch drusku sawu wahrdu raksta. Tàpat ari 9 weetneeku pulka lozekli bija krustotaji, isnemot weenu, lai gan muhsu pagastâ atrodahs deewsgan skolotu łauschu, kuŗi prot rakstiht un rakstu lasiht. J.

No Ramkas. Kahdâs scheijenes mahjâs polizejai laimejees atrast wiltigas naudas presi, kas bijusi noglabata us rijas krahsns. Prese bijusi tà taisita, ka ar to warehts nospeest 20 kapeiku gabalus, un proti, ne wis is kahda maisita kausejuma, bet is weenkahrscha alwas bleka.

No Jaun-Gulbenes. Swetschu-deenâ, tas ir 2. Februarî, Jaun-Gulbeneeschi noswin sawu tà saukto „deramo deenu". Tad ir krogi lihds malahm pilni łauschu. Schogad bija ari garnadsis-brahlis eeradees deretaju pulkâ un paslepen sew saderejis kahda Jaun-Gulbenes saimneeka sirgu ar wisu aisjuhgu, wehrtibâ wairak nekà 100 rubłu. Tas notizis pee Jaun-Gulbenes muischas kroga.

No Wez-Adleenas. Seemas-swehtku nedelâ scheijenes muischas ihpaschneeks, barons von Tiesenhausens, aisgahja us muhschigo dusu. Winsch bija sasneedsis leelu wezumu un nomira neprezejees. Behres bija itin weenkahrschas, us kuŗahm bija ari eeluhgti wisi Wez-Adleenas saimneeki un tikai reti kahds no muischneekeem. Pahr Wez-Adleenas kungu war to saziht, ka winsch, dsihwojot, nekopa gandrihs nekahdas satiksmes ar ziteem muischneekeem, bet dsihwoja sawâ muischinâ kà weentulis wahrda pilnâ nosihmê. Tomehr saweem Adleeneescheem winsch bija labs, tehwischkigs kungs. Apglabahts winsch tika Tirsas kapôs.

No Zeswaines. Swehtdeen, 29. Janwarî, tika swehrinati wisi pee III. Zehsu draudses-teesas peederigee pagasta teesneschi un winu weetneeki Zeswaines basnizâ. —D.—

Kurseme.

Is Dschuhkstes-Peenawas. 11. Februaris atnesa Dschuhksteneekeem milsum daudz sneega. Puteneja wisu deenu; satiksme pa zeleem trauzeta. — 9. Februarî zirta preeksch scheijenes ehrgelneeka

*) Въ Могилевскую Губ., черезъ. Г. Климовичи, Фольворокъ Риссину, Г-ну М. Ейзенграуду.

---

sijahm parahdus. Es tad nedrihksteju ne łaudîs rahditees un neweena usskatiht, jo baidijos, kahdu eeraudsiht to pulkâ, kas pahr manim smeijahs. Bet tadschu tas wiss buhtu bijis neeks, ja tikai behrneem buhtu tehws bijis. Kad tu masinos wairs nekad laipni ne-usluhkoji, bet islikees, kà kad tee nemaz nebuhtu tawi, pahr to mana sirds wiswairak sahpeja. Bez tam behrni nahza un prasija, kamdehk tehws esot arweenu dusmigs, un ko schee winam esot darijuschi pahri; masinee ari raudaja, ka teem ne-esot neweena kaktina, kur palikt, jo tehws tos wisur dsenot projam. Schahdu schehloschanos is behrnu mutes dsirdot, mana sirds gribeja waj sasprahgt gabalôs. Daschu reis es wehlejos nomirt, — bet tad atkal eedomajos, kas tad gan isnahktu no behrneem, ja manis wairs nebuhtu. Un tad man waijadseja peeluhgt mihło Deewu, lai mani wehl atstahj pee dsihwibas; gribu labpraht wisas behdas panest, ko Winsch pehz sawa schehligà prahta man usliks."

„Nè, mana Billin'," Durtinsch eesahka, „mirt tu nedrihksti! Tew waijaga palikt pee manis. Ak, man tewis tà waijaga! Biju itin slims, un tà tad wehl tagad esmu tahds wahjsch, — tè nu tew waijaga mani apkopt, pamahziht un man palihdseht atrast ihsteno zeku Mana mihlà seewin', to tu wari un paspehji zaur sawu laipno dabu. Truhkums tew wairs nebuhs jazeesch, — gribu strahdaht ar wisleelako tschaklumu. Bet kad nu tu ari wari aismirst, ko jums, manis dehl, waijadseja iszeest, tad tadschu es to negribu aismirst, ne deenâ, ne naktî. Kad tikai tu mani waretu tàpat mihleht, kà agrak, un behrni mani usluhkotu tàpat, kà agrak, tad domaju, ka wareschu gan wisu padariht. Bet ja mani neweens nemihletu, tad nesinu wis, kà tad eetu."

„Ak, Durtin', mans labais Durtin', nebehdajees tik daudz!" Bille sazija un apkehrahs winam ap kaklu. „Man jau tu esi bijis arweenu mihlsch; es tikai to tew nedrihksteju rahdiht, un tas taba mani daschu reis peebeidsa. Bet man jau ari ir sawas wainas, to sinu itin labi. Wareju beeschaki kahdu mihlestibas pilnu wahrdinu ar tewi runaht; tad warbuht mans mihłais Durtinsch nebuhtu tik tahłu nogrimis. Un, Durtin', behrni tew tà peekersees, ka tu tos newaresi ne nost atdabuht. Wini ir łoti labi un saprahtigi behrni, un ja tee redz, ka tos mihlè, tad wini wisâs leetâs un weetâs ir paklausigi. Ak, mans Durtin', mans Durtin', waj nu tu atkal esi mans?" Bille sazija un wehl reis wihru apkehra ar sawahm rokahm.

Tè masais behrns schuhpuls atmodahs, laimigi ussmaidija un issteepa sawas rozinas. Wezaki isnehma behrnu is schuhpuła un to apkampa. Likahs, ka kad behrns buhtu engelis no debesihm, kas gribetu tehwu un mahti no jauna eesweht winu laulibas dsihwê. Un abeem ari bija tik silti ap sirdi; wini juta, ka ta bija swehtita stunda, un engeli lidinajahs zaur istabu. Neweens netrauzeja scho stundu. Tikai kad ne-isdsehschamu seegeli wini abahm atwehrtajahm sirdihm bija usspeduschi, behrni pahrnahza mahjâ, waj ziti atkal atmodahs, un pahrnesa lihdsa jaunu mihlestibu.

16. Kà Durtinsch ar sawejeem swin Seemas-swehtkus.

Drihs pehz tam laukâ tika klauwehts. Tee bija kuhmas, kas atnahza. Wini atnesa krust'behrneem Seemas-swehtku dahwanas. Laikam tee domaja, ka nabaga behrnineem schodeen naw neka ko ehst, eekams tehws kahdâ schenki warbuht dsihwo, ka pluhstin pludo; jo ronahs zilweki, kas negahdà tikai par sewi ween, bet atmin ari behrnus, un it ihpaschi labus behrnus. Atnahzeji wisi isbrihnijahs, ka Durtinu atrada mahjâ, un to tikai tà pawirschus apsweizinaja. Durtinsch ari pats rahdija nabaga grehzineeka seiju un nesinaja, kà istureteeś, kà nè.

Jautras, mundras jaunkundses atnahza, kas mantas sinâ bija deewsgan turigas. Ikweena no schihm isnehma sawu daku is kurwischa, ko krust'behrneem bija atnesuschas, un pee tam ari masinos nobutschoja. Kahda no atnahzejahm, Durtinu us krahsns benka eeraudsijusi, sawilka drusku seiju un eesahka: „Waj tu ari tè esi? Domaju, ka tu swinetu Seemas-swehtkus kur zitur!" — Wareja maniht, ka jaunkundse schos wahrdus itin dedsigi sazija us Durtina. Wina buhtu ari Durtinam nehmusi waj ais pakauscha. Bet ta atkal aisgahja. Iseijot, wina meta Billei ar roku, lai to drusku pawaditu. Tas ari notika. Schkirotees, schi eespeeda Billei saujâ rubuli naudas un sazija: „Tas ir preeksch taweem nabaga behrnineem. Nopehrz wineem gaku un kahdu pudeli wihna, — bet nedod sawam palaidona wihram no tam ne lahses!" — Durtinsch zeeta sawâ sirdî łoti daudz; winsch atsina, ka bija gan pelnijis tahdu nezeenischanu. Tomehr tas atkal no jauna apnehmahs, tikuschi strahdaht un lihds nahkoscheem Seemas-swehtkeem pilnâ mehrâ eeguht sawu lihdszilweku zeenischanu.

Tà gahdaja tas Tehws, kas augschâ, ka nahdsineem newaijadseja pahrlaist Seemas-swehtkus issalkumâ; wini nu bija pa-ehduschi un dabuja ari pahrleezinatees, ka tas Kungs tos sawejus nekad neatstahj.

Bille ruhpejahs no sawas puses par otru lihgsmu un jautru maltiti. Wina ustaisija kasiju, lai atnesiâ baltmaise nebuhtu sausa ja-ehd. Durtinam islikahs, kà kad winsch sawâ muhschâ wehl nebuhtu bijis tik jautrâ sapulzê, kà kad winam tas slogs sen buhtu nowehlees no sirds, kas tam wisus ehdeenus lihds schim padarija ruhktus. Kad winsch ari sawu kasijas tasi nehmahs istukschot, tad Bille issazijahs, ka wina preezajotees, redsot Durtinu weselu, jo tam labi smekot ehst; pusdeenâ winsch ne-esot neka ehdis. Tè Durtinsch itin walsirdigi atbildeja, ka winsch domajis, ka behrneem buhschot peetruhkt, un tamdehk ne-esot ehdis. Sinams, ka to teesu wairak winsch nu esot issalzis.

Tè behrni winam pasneedsa dabuto Seemas-swehtku baltmaisi un sazija: „Papin', nem tikai un ehd!" — Manu ari! manu ari!" Tà wisi behrni sauza, kas ap galdu sehdeja, un Else eetschuksteja mahtei ausi, ka wehl esot peens, prasidama, waj buhschot eet un preeksch tehwa to uswahriht. Durtinsch gan teiza, lai paleekot, — bet mahte ar behrneem tà nebija meerâ. Winam esot bijis pusdeenâ mas, un tamdehk tagad waijagot ehst wairak.

Tà nu wini sehdeja preezigi un jautri ap galdu. Wezaki sarunajahs sawâ starpâ, un winu balsis skaneja tik laipni, tik mihligi. Un kad nu wakarinas bija pa-ehstas, tad behrneem waijadseja eet gulèht. Nabadsigajâs gultinâs wini duseja itin saldi; jo labakas tee jau nepasina. Bet schoreis behrneem wehl bija darischana ar tehwu, — wini gribeja tehwam ko pateikt, — un ja nu winsch weenam roku pasneedsa un to peewilka klaht pee sewis, tad jau ikweens gribeja buht pee tehwa, ikweens gribeja no tehwa tikt noskuhpstihts. Ik reisas, kad Durtinsch kahdu no saweem behrneem bija noskuhpstijis, un tas aisgahja nost, lai atkal zitu peelaistu tehwam klaht, winsch noslauzija asaras un luhdsa Deewu, sazidams: „Tehws, peedodi man! Es nesinaju, ko es dariju!"

Un ja tad Durtinsch ar sawu seewu pehz ilgaka laika abi atkal kopigi pirmo reis peeluhdsa Deewu, — jo lai kopigi waretu peeluhgt Deewu, waijaga buht weenai sirdij un weenai dwehselei, — tad schahdu luhgschanu Deews dsirdeja, un debesîs bija par to leels preeks.

17. Kà Durtinsch atkal strahdà.

Nahkoschâ rihtâ Durtinsch itin agri stahjahs pee darba; gultâ winsch ne-atrada nekahda meera. Winsch strahdaja no agra rihta lihds wehlam wakaram, tà ka nobeidsa wisu aiskaweto darbu un usmekleja ari jaunu, zitu. Laudis jau ari labpraht Durtinam dewa darbu, kad sinaja, ka tas to drihs pagatawos un nenoturehs pusgadeem pee sewis mahjâ. Bet papreekschu winsch islaboja saweem pascha behrneem kurpes. Pahr wisahm leetahm winsch zensahs, lai Jaungada deenu waretu kahrtigi us wina rehkinumu noswehtiht, kà tas agrak bija parasts; tai waijadseja buht sihmei, ka labaki laiki peenahkuschi. Un Durtinsch ari tik daudz sapelnijahs, ka Jaungada deenâ bija us wina galda diwejada gała, wehrscha- un zuhkas zepetis, kà ari skahbi kahposti un diwas błodas peena, us kuŗa atradahs laba kahrta krehjuma. Peenam waijadseja ispildiht wihna weetu, ar ko Durtinsch wehl negribeja eesahkt; winsch baidijahs, ka otrâ deenâ atkal negribahs wihna; — wahrdu sakot, winsch baidijahs no schi noslehpumu pilnà siltuma, kas kahpj galwâ, un kas tik ilgu laiku bija bijis wina łaunais gars. Un daudz zilweku jau zitu neko tà nezeeni, kà peenu, gału un skahbus kahpostus. Gan nu wini newareja pee schihs maltites issaukt nekahdas augstas laimes, — bet wini sehdeja tik sirsnigi, tik preezigi kopâ, tà ka meera engelis sazija us mihlestibas engeli: „Tè ir labi; taisisim scheit buhdas, — tew weenu un man weenu!"

Un Durtinsch turejahs labi un stingri, kà duhschigs kareiws, wisôs zihninôs, kas tam nu usnahza; jo ar weenu apnemschanos un us reisu jau tahdu atgreeschanos newar wis isdariht, — us reisu jau newar wis islabot agrakahs maldischanahs un łauhdas. Winam eekschâ

malku pee Grebla meschafarga. Weens koks krisdams pahrlausis K. mahju puisim kahju. L.

No Prodes, Iluksties aprinki. Schè notika schahds koti rets atgadijums: Muhsu pagasta saimneeks Krischus Pupikis bija usprezejis Prodes Kruhminu saimneeka meitu, Eewu Dsehrwi. Wisas trihs reisas tee jau bija ussaukti, gredseni un ziti daiki nopirkti, weesi saluhgti un wiss preeksch kahsahm sagatawots, — ari kahseneeki sabrauza tiklab pee bruhtes, kà ari pee bruhtgana, lai waretu tuhlit, 12. Februarî, braukt us Subatas basnizu laulatees, — tè bruhtei atnahza sina, ka bruhtgans no wakar wakara tik stipri saslimis, ka newarot braukt laulatees. Nu bruhtes radi noraisija sawus pulksteenus, nonehma sawus puschkus, un tad bes pulksteneem un bes puschkeem brauza us basnizu. Wehlak us wakaru bruhte nobrauza ar saweem radeem, sawu mihło, slimo bruhtganu apmekleht. Bet ta ari bija pehdigà reisa, kur bruhte wareja sawam bruhtganam, kà dsihwam, sawu roku sneegt, — tomehr neba wis us salaulaschanu, kà us to deenu bija zerehts un gaidihts, bet us — pehdigo atwadischanos; jo otrà rihtà bruhtgans jau nomira un to paschu deenu tapa preeksch wina lihka drahnas sapirktas. Tà schè preeki pahrwehrtahs par leelahm behdahm. — Lai Deews eepreezina noskumuscho bruhti! J. Reekstin.

Is Gahrsenes. Pagahjuschais gads mums peeskaitams pee labajeem gadeem. Seemas sehjumi, kà rudsi un kweeschi, bija peteekoschi, — tik ahbolinsch bija puslihds labs; turpretim wasaras sehjumi bija ihsti teizami. Lini, semkopja wisleelakais pelnas awots, sen nebija tik labi no-auguschi, kà pagahjuschà gadà. — Garnadschi rudens garajàs naktìs muhs beeschi ween istrauzeja, zitam „raudeli" nosteepdami, zitam klehtij jumtu usplehsdami un drehbes un daschadas leetas aisweždami projam; bet tagad us pawasaru, paldeews Deewam, schee tumsonu darbi sahk apklust. — Sadsihwes sinà pagahjuschais gads Gahrseneekeem buhs ilgi peeminams; jo, kà jau sinots, tad bija diwas reisas delegatu wehleschana pagasta wezakà un peesehdetaja leetà, — tomehr pirm-iswehletais pagasta wezakais un peesehdetajs patureja wirsroku un tika Oktobera mehnescha beigàs no peenahzigahs eestahdes apstiprinati sawòs amatòs. Pratwairis.

Pahr uguns-grehkeem un sahdsibahm dabonam schahdas sinas:

Wez-Platones teesas namà isgahjuscho nedel' kahdu nakti bija sagli mehginajuschi eelaustees, kur prowejuschi uslaust welweto ruhmi, kurà atrodahs ne ween Wez-, bet ari Jaun-Platones un Wehtrasmuischas pagastu naudas skapis un mineto pagastu naudas lahdes ar scho pagastu naudu un wehrtpapihreem. Bet sagleem schoreis ne-isdewees, tapehz ka skrihwera kungs tos bija drihs isdsirdis un zaur schahweenu wehl paschà darbà istrauzejis. —us.

Ridetu pagasta wezakais ar preekschneeku 2. Februarî atrada, ka scheijenes magasinas klehts durwis, kuras bija aisslehgtas ar trim zaurslehdsamahm atslehgahm, zaur pakaltaisitu atslehgu atslehgtas un is tahs kahda dala no labibas issagta. Pehz tam, kad magasinu ismehroja, atrada, ka 22 mehri rudsu, 38 mehri 6 garnz. meeschu un 116½ mehri ausu issagti. Domas kriht us kahdeem scheijenes muischas robeschàs bes pasehm dsihwojoscheem Schihdeem, no kureem ari weens mehginaja isbehgt, bet tagad, apzeetinahts, sehsch droschà weetà. Tee ziti top schèpat apwakteti. — Buhtu wehlejams, ka muischas ihpaschneeku kungi tahdus zilwekus, it ihpaschi Schihdus, kureem naw likumigas legitimazijas, nepeeturetu. L—fu W.

Krona-Misas Galeneeku mahju rijà uguns-grehks iszehlahs nakti us 3. Februari, pulksten 12ôs, un pahrwehrta ehku lihds ar tanî atrodoscheem daschadeem saimneezibas rihkeem par pelnu kopinu. Ehka bija apdroschinata par 390 rubleem. No kam uguns zehlusees, naw wehl skaidri sinams. —∞—

Gahrsenes Jaunmuischas rija nodedsa nakti us 31. Nowemberi, kurà ari kulamà maschina un daudz labibas, iskultas un nekultas, palika ugunij par laupijumu. Skahde deewsgan leela. Uguns zehlusees no rijas. Pratwairis.

Jelgawas notikumi.

Deewakalposchanas Annas basnizà no 22. Februara lihds 1. Merzam. 6. Swehtdeenà preeksch Leeldeenas jeb pirmajà gaweenu swehtdeenà, 26. Februarî: 1) Lauku draudsê: Deewakalposchana pulkst. 9ôs no rihta; spred. mahz. Conradi. 2) Pilsehtas Latweeschu draudsê: Deewgaldneeki pulkst. 7ôs no rihta; mahz. Grafs. Deewakalposchana pulkst. 2ôs pehz pusdeenas; spred. mahz. Grafs. — Lauku draudsê ussaukti: Janis Ullmann ar Minnu Stalmeister; Arturs Mantschewsky ar Dori Saleneeks; Jahnis Pinter ar Lihbu Bullis; Janis Eduards Richter ar Klaru Greetu Steinert; Wilis Grantowsky ar Greetu Indriksohn; Krischjahnis Kalnin ar Lihbu Drupa. Lauku draudsê miruschi: Greeta Bumbeer, 65 g. w.; Marija Jenschewitz, 81 g. w. — Pilsehtas draudsê ussaukti: Mahrtinsch Weiss ar Lawisi Plikgalw; Frizis Weisberg ar Annu Kaufert; Jahnis Surowsky ar Anlihsi Kleinberg; Ahdams Larinow ar Margreetu Silin. Pilsehtas draudsê miruschi: Strahdn. Ansa un Lihses Sihles nedsihws peedsimis dehlinsch; atraitne Anlihse Dambe, 102 g. w.; Jahnis Steinbergs, 34½ g. w.; Natalija Jansohn, 1 g. w.

Jelgawas palihdsibas beedribas atklahschanas swehtki 19. Februarî sch. g. Zehra sahlê. Swehtdeen, 19. Februarî Jelgawas palihdsibas beedriba notureja sawu pirmo isrihkojumu, „Atklahschanas swehtkus", pee kureem peedalijahs ne ween gandrihs wisi beedri, bet wehl ari turklaht prahws weesu pulks. Swehtki tika pehz pulksten 5eem pehzpusdeenà atklahti no beedribas preekschneeka D. Tomberga kga ar klausitajeem jo patihkamu runu, kuru tè ari zeen. lasitajeem pasneedsu, un kura skaneja tà:

„Latweeschu tautas teikas stahsta no staltajahm Latweeschu dsintarstikla pilihm, kas preeksch senajeem laikeem, kad sods par winu eemihneekeem nahzis, nogrimuschas Baltahs juhras dsilumà. Preeksch tauteescheem tahs tadschu ne buht naw suduschas. Latweeschi, juhrneeki, saulitei noreetot, par winahm pahri braukuschi, wehsti tautai ir sneeguschi: no weetas, kur winas atronahs, no winu krahschnuma un daikuma — staltuma, kas pahri pat par padebescheem sneedsees. Un Latweeschu paregi tautas behrneem sinu ir pametuschi, ka reis, tautai par preeku un patwerfmi, nogrimuschahs pilis is juhras atkal zelsees. Tas notiks: kad ihstenee wihri teiks ihstenà laikà to ihsteno wahrdu. Tad ari buhs pagahjuschi bahrgee Pehrkona laiki. Pahr Latweescheem waldihs winu atpestitaji, schehligi kungi. Latweescheem buhs weenweenigs Deews un pee wineem mahjos tiziba. Is Latweeschu zilts zelsees jauni lihgusoni. Un kad buhs atnahzis schis Jahnu laiks, tad tauta tehrpsees swehtku drahnàs, rotasees atkal ar winai peederigo dsintara seltu, ar zitahm mantahm slehptu lihds tam juhras dibinà.

Mums schkeet, ka atronamees scho balto brihdi kahda pastahwigi sala osola tuwumà un saprotam mehs winas tautas teikas tà:

Juhra, no kuras runa, ir muhsu sirds. Tahs dsilumôs nogrimuschahs pilis ir muhsu juhtas un domas. Kahdai no winahm pilihm, kas is juhras zehluschahs, peelihdsinajam mehs Jelgawas palihdsibas beedribu. Kà apzeram, winas dibinaschana ir notikusi, kur teescham pagahjuschi Pehrkona laiki, kur peeluhdsam kristigà tizibà weenweenigo Deewu. Latweeschu atswabinataji ir Wiskreewijas un tà ari muhsu wisschehligakee Kungi un Keisari, kas ihstenà laikà teiza ihsteno wahrdu: Alekfanders Pirmais un Alekfanders Otrais, swehtitas peeminas. Ehrgli, pazelees spahrnôs! Nonesi klusu, jo klusu us Winu kapeem no pateizigas Latwju tautas mihlestibas wainagus. Un saule, kad tu rihtôs uslehz un wakarôs noreeti, tad kawejees, ak kawejees wehl ap Winu kapeem, isleedama pahr teem tawu, tas ir muhsu mihlestibas uguni! Kà weesus, kas lai preezatos par no mums peeminetahs pils pazelschanos is juhras dibina, tas ir par Jelgawas palihdsibas beedribas dibinaschanu, esam mehs schinî wakarà Juhs, sapulzejuschos, atnahkt usaizinajuschi schinîs atklahschanas swehtkôs. Lai beedriba teescham buhtu tautai par preeku un patwerfmi, muhsu luhgums tahds, ka lai Juhs, dalibneeki, Latweeschi, par peerahdischanu tam, ka teescham esoet gehrbuschees swehtku drahnàs, rotajuschees Latweeschu sirds seltà, neleegtu muhsu zenschanai Sawu peekrischanu un pabalstischanu.

Bet muhsu, tas ir Jelgawas palihdsibas beedribas zentiba iseet it sewischki us tam:

No liktena naw wisi weenlihdsigi apbalwoti ar laizigahm mantahm. Peenahk nestunda pat wisu kreetnakajam, kur tas newar pats sewim palihdseht. Tahdeem atgadijumeem peeskatam mehs flimibu un nahwi. Schahdàs nelaimès gribam mehs lihdseht weenam kà otram no muhsu dalibneekeem, wihreescheem un seeweescheem pehz jaudas. Jeb ar ziteem wahrdeem to paschu teizot, tam, kas ir dewees muhsu sabeedribà, un bes pascha wainas gruhti taptu peemeklehts, tam pehz muhsu beedribas nolikumeem gribam mehs remdeht mehginaht wina sahpes un behdas, uspalihdseht atkal us wina pascha kahjahm, lai tas buhtu sawejeem atkal par maises pelnitaju un atbalstu, derigs lozeklis wiskopibai, jeb kur tas nebuhtu isdarams, tad pehz eespehjas wehlamees mehs ta pakalpalizejeem noslauziht winu asaras, masakais pee beedru kà beedrenu paglabaschanas palihdsibu sneedsot no beedribas puses. Slimneekus gribam mehs apmekleht un godam us pehdejo dusu pawadiht muhsu nomirusch o meesas. Newar schaubischanahs buht, ka tas usleek mums aridsan jo swehtu peenahkumu, stahwot pee slimneeku kà mireju gultahm, stiprinaht winu tizibu, pasludinaht teem ihsteno preezas mahzibu: norahdot us Deewa schehlastibu un dsihwibu pehz laizigahs nahwes, smelot spehku un gaismu paschi is wineem awoteem, kas bes miteschanas, zilwezei par laimi, wehl weenumehr werd. Muhsu apnehmumu pildischanà, un ziklihds roziba rasees, gribam mehs ar peenahkoschu atwehleschanu dibinaht skolu preeksch nabagako beedribas lozekku behrneem. Sinamà noluhkà zeram mehs sawà laikà isluhgt no Augstahs Waldibas aridsan atlauju preeksch tahdas krahschanas- un aisdoschanas lahdes atwehrschanas, kà beedribas nodalas, kur masturigakee dalibneeki preeksch sawahm dsihwibas waijadsibahm, sem peenemameem noteikumeem un weeglaki nekà no zitas puses, sasneegt waretu palihosibu. Turpmakà attahlumà parahdahs mums, sem apstahkleem, eespehjama slimnizas, tad kahda patwehruma nama atklahschana, pehdejs preeksch darbnespehzigeem beedribas lozekleem, kur teem lai buhtu apgahdaschana wezuma deenàs. Bet ne masak zitadi sawejeem mehs nopeetni gribam palihdsigi buht. Tà zaur daschadeem preekschnesumeem un isskaidrojumeem esam mehs nodomajuschi zelt un wairot saprasch anu preeksch daschadahm sinibahm un mahkslahm, zilweku ihstenahm draudsenehm. Derigus spehkus preeksch tam peewelkot, wehlamees mehs mahziht muhsu semkopjeem, kà pawairot winu semes raschu un saimneezibas eenahkumus, scho starpà no dahrseem un bischkopibas u. t. j. pr., kà wislabaki pahrwehrst sasneegtos panahkumus naudà un kà wisderigaki atkal scho isleetaht swehtibai. Wehrà mehs gribam patureht muhsu nama mahtes jeb saimneezes un seltenes, lihds ar winu ruhpehm un waijadsibahm. Zik no mums atkarajahs, gribam mehs peepalihdseht pee behrnu audsinaschanas tikumibà. Noskatà us strahdneekeem, rokpelneem un amatneekeem, esam mehs apswehruschi, ka zaur derigeem padomeem no peenahzigas puses winu maises reezeni war padariht beesaku un gahrdaku, ka waram buht, pa meera zeleem staigadami, labdarigi widotaji starp darba nehmejeem un dewejeem. Tai sinà buhs eespehjami, pee peetizigas dalibas, kà noluhkeem waijadsigas leetderigas pabalstischanas, atklaht beedribà ir preeksch semkopibas ar dahrsneezibu un bischkopschanu, preeksch ruhpneezibas u. t. j. pr. sewischkas nodalas, kam peesleetees waretu praktiski ismehginajumi us daschadeem laukeem, israhdes, isstahdes u. t. j. pr. Us schahdu wihsi zaur mums taptu pabalstita un wairak atdsihwinata ari muhsu tirdsneeziba un mehs strahdasim lihds pee wispahriga labuma. Tà attaisnosim to, ka no Augstahs Waldibas esam padoti eekschleetu ministerijas saimneezibas departamentam, kurp ik gadus mums janosuhta rehkini jeb atbildiba par muhsu darboschanos. Zetorto bausli godà turot, kopsim mehs sawu sentschu walodu un winu teizamas eeraschas; tadschu muitu maksajot, kam wina peenahkahs, mehs aridsan speedisimees pee jo pamatigas walsts walodas eemahzischanahs, pretim ne-esot labahm jaunoschanahm, neneewasim neweenu zitu tautibu jeb walodu. Tiklibà weens otru mehs pabalstisim, un kur kahds noklupis, mehginasim mehs winu pazelt. Darbs ir muhsu swehtiba. Isplatot zaur preekschlasijumeem taisnibas un likumu sinaschanu, apzeram mehs pasargaht daschu labu no skahdes, modinaht jo leelaku droschibu. Zaur daschadu apskatu pasneegschanu muhsu dalibneekeem, weizinasim mehs dabas, zilweka un wina dwehseles, kà wispahrigahs sadsihwes pareisu saprasch anu. Isdodot beedribà notikuschos preekschlasijumus, isskaidrojumus, apskatus u. t. j. pr., gaumejam mehs daschu selta graudu tautà seht. Muhsu beedribas teatera komisija ir nehmusi us sewi peenahkumu, gahdaht par kreetneem, mahkligeem uswedumeem, dsihwi stahdiht preekschà skatitajeem isschkiribu no laba un launa, ruhpetees aridsan dehl peenahzigahs jautribas sasneegschanas, kamehr muhsu kahrtibas komisija grib par preekschsihmi buht wiseem kahrtibneekeem. Ar dseedataju kori, kas mums peebeedrojees, waram mehs schinîs swehtkôs jau lepotees. Ar sawahm dseesmu skanahm grib muhsu zihruki un laksigalas aistreekt wisas muhsu raises. Juhs sineet is weztehwu dsilpamatigahm teikahm: „Kur dseedataji, tur Laima!" Turpreti wehlamees mehs wineem, muhsu dseedatajeem, atsinigi buht. Mehs esam noprahtojuschi, kahdahm is muhsu teatera un kora dalibneezehm darinaht puhru.

Bet ar tam, un noskatà us muhsu zenteeneem, muhsu noluhkeem preeksch dsihwes un nahwes gadijuma, schoreis lai peeteek.

Atskatà us tahm no mums isteiktahm zeribahm, neturam welti peesihmeht, ka winas naw nekahdi sapni, bet wisas, un wehl daudz wairakas war peepilditees, palikt par ar rokahm tweramu un ar azihm redsamu pateesibu, tadschu weenigi tad, kad ir peenahziga dalibas nemschana un waijadsiga pabalstischana.

Bet ne tikai no mums un Jums tas atkarajahs, waj ta no mums semê bahrstità sehkla usdihgs, waj wina eenahksees un atnesihs gaiditos augłus, waj no mums semê stahditais kozinsch (kahda atwase no wez-wezà Romowas osola) usaugs, kuplosees un plaschumà issteeps sawus sarus, dodams pa-ehnu saules karstumà noguruscheem, atspirdsinaschanu peekususcheem zeła gahjejeem, lai gan muhsu wehleschanahs, ka muhschibai pretim tas sałotu un seltu, pat kad mehs tagadejee dalibneeki jau buhsim kapà grimuschi, no mums wairs nebuhs ne putekła,

(Skatees peelikumà.)

---

wehl bija eenaidneeks, ar ko tam bija daudz jazihnahs. Winsch sajuta sawàs meesàs eekschkigu tukschumu, tahdu kodeju, kas ko pagehreja un wisadà wihsê buhtu tizis isahrstehts us weenu waj diwahm stundahm zaur glahsiti brandwihna. Bet winsch mehginaja schai indewà ispalihdsetees zaur maises kumosu, — un redsi, pamasam ar to pilnigi peetika. Winam likahs, kà kad tas sawôs kaulôs sajustu gurdenibu no ta laika, kur tas wairs nedsehra; bet no ta brihscha, kur winsch wairs nedsehra, tas ari sajuta allasch ehstgribu, un winsch ehda, kà kad waj riju buhtu iskuhlis, pee kam tas jutahs stipraks, nekà papreeksch.

Durtina kroga brahlischi gan schad un tad atnahza, raudsija Durtinu aiswilinaht, pateiza, lai tas tur un tur ceronahs, sagrahba to ari kahd'reis us eelas un wiswisadi ismehginaja, lai to atkal dabutu us sawu pusi. Bet to rupjibu, ar kuru winsch agrak bija sawejus meelojis, Durtinsch tagad parahdija saweem beedreem un tos aisdsina no sawas mahjas projam. Schnepis ari wisbeidsot apmekleja Durtinu, — bet schis scho nekaunigo tehwinu ar wahrdeem labi sasunija, un tà tad tas aisgahja un nenahza nekad wairs atpakal.

Bet wisgruhtaki Durtinam nahzahs palikt tai tizibà, ka wina strahdaschana wehl nesihs augłus un atkal reis labaki laiki peenahks, kad winsch itin pamatigi apluhkoja wisas tukschahs kastes un redseja, ka wehl schis un tas ir ja-eegahdà; kad winsch sawus parahdus weenà un otrà weetà aprehkinaja, kas wehl bija jasamaksà; kad winsch pahrdomaja, zik tam wehl janopelna, lihds atkal nahks pee agrakahs turibas, un pee tam apluhkoja, zik lehnam eet us preekschu ar darbu, un zik daudz wahjaki wedahs ar pelnu, nekà agraki: tad winam daschu reis wisi spehki, wisa duhscha issuda, un likahs, kà kad tas neko nepalihdsetu, kà kad wisas puhles buhtu par welti, un esot labaki, wisu mest pee malas. Bet tad Bille winu atkal ussautrinaja; wina isrehkinaja tam preekschà, kas wiss atkal esot nopelnihts, un rahdija winam dsihwes labako un weeglako pusi. Un behrni jau ari winam palihdseja, zik tik ween eespehja, — un ja tehws tos nehma pee kahda darba palihgà, tad jau tas bija winu leelakais preeks. Durtinsch ari atsina, ka behrni spehj gan palihdseht, ja tik wineem eerahda, kas daramS, — un tà nu winsch arweenu wairak un wairak pahrleezinajahs, ka beidsot tadschu wehl waijadsetu labi klahtees, ja wisa familija kopigi wilks juhgu.

Un pateesi, dsihwe ari pahrlabojahs. Drihs to ari wareja redseht wisà saimneezibà, ka tehws bija palizis zitads. Behrni bija arweenu preezigeem waidsineem, un skolotajs sazija, ka winsch nemas nesaprotot, kà tas warot notikt, ka koka kurpju taisitaja behrni jau tagad mahkot katkismu no eesahkuma lihds beigahm. Wineem nu ari bija brokastam panemts lihdsa kahds maises gabalinsch waj ahbols, un teem wairs newaijadseja kahrigi noskatitees, kà ziti ehda. Zitàs reisàs wini sehdeja noskumuschi sawàs weetàs un negahja wis lihdsa ziteem behrneem, brihwà dabà pastaigatees. Billes waigi bija atkal tik pat smuki, kà senak; wina wairs nebehdsa no zilwekeem un wisu tuhlit samaksaja, kad ko pirka, waj lika pahrnest.

Durtinsch ari wairs nerahdija tahdu seju, kà kad tas gribetu laudis waj apriht, un ne-isskatijahs wairs tahds ne-iskopts un tik dseltens, kà agrak. Winsch padseedaja allasch kahdu dseesminu, sweizinaja un sanehma sweizinaschanu, ja kahds to sastapa, un sarunajahs ar ikweenu prahtigi, kas ar to gribeja patreektees. Laudis ari nobrihnijahs un domaja, kas tad gan us reis esot notizis: Durtinsch jau nu esot pawisam zits zilweks, — to jau warot manìht pee wisas wina saimneezibas. Wezà ragana gan isplatija łaudìs, ka welns winu gribejis paraut Seemas-swehtku naktî, — tur tad esot wina sirds eebrukusi tupelês; bet tadschu neweens negribeja schahdeem wahrdeem tizeht. Wini atbildeja — pirmkahrt: ja welns kahdu gribot paraut, kamdehl tad winsch nekerotees pee raganas paschas; un — otrkahrt — wini prasija: ja welns pateesi gribejis winu nemt, kamdehl tad winsch to naw darijis. Pahr pilskalna kungeem wezene neka nestahstija; wina zereja atrast duhschigaku, kas tad us winas rehkinuma welnam jahtu lihdsa un mantu eeguhtu.

Laudis, kas wisu wairak Durtina pahrwehrschanos eewehroja, bija winam tuwumà dsihwodamee kaimini, proti Resis, wina agrakais draugs, un Rescha tehws, Durtina tehwa draugs. Resis jau ilgu laiku bija sawus laudis darijis usmanigus us to, ka Durtinsch ir eesahzis zitadu dsihwi, un ka wisa wina saimneeziba to jau rahdot; bet tadschu Rescha tehws to netizeja, un tamdehl ari mas pehz Durtina luhkojahs. Ja Durtinsch mahjà paleekot, tad tas noteekot tikai tamdehl, ka tam ne-esot wairs naudas, un neweens jau negribot dot us krihta. Bet kad Durtinam tadschu bija nauda, un winsch tomehr to ne-isschkehrda, un kad redseja winam pascham un wina behrneem mugurà labakas drahnas un dsirdeja, ka weenà un otrà weetà Durtinsch parahdus jau samaksajis, — tad Rescha tehws sazija, ka nekad nebuhtu tizejis, ka moris war pahrgrosiht sawu krahsu un tihgeris sawus plaukumus, un ari tagad to netizot; bet tam leekotees, ka nomaldijuschees zilweki jau wehl ne-esot wis nekahdi mori, nedz tihgeri, bet tikai nomaldijuschees laudis, kas spehjot gan atgreestees un labotees. Brihnums winam jau nu gan esot, ka Durtinsch tizis atgreests, un wehl akurat Seemas-swehtku naktî.

(Turpmak wehl.)

Drupas un druskas.

Simts mahrzinu sterlinu par weenu matu.

Daschs labs lasitajs, scho wirsrakstu islasijis, netizedams pasmeesees, bet kahda Wihnes awise apgalwo, ka pateesigi par weenu weenigu matu tahda leela naudas summa, pehz muhsu naudas rehkinot, lihds tuhkstosch' rubłu, samaksata. — Atgadijums bijis schahds: Kahds bagats Angłu lords, pa Austriju zełodams, nonahzis Wihnê kahdà paruhku taisitaja weikalà un lizees bahrdu nodsiht. Pa to starpu tur bija eenahkusi kahda jauna, smuka meita un peedahwajusi paruhku taisitajam sawus matus, un luhgusi par teem diwdesmit gulschu. Lai weikalneeks winas koschos matus jo labaki waretu apskatiht, ta atpinusi tos wakà. Paruhku taisitajs winai isskaidroja, ka dsihwu zilweku mati nestahwot nekahdà leelà wehrtibà, jo tee esot gruhti isstrahdajami, un tamdehl nesolija par teem wairak nekà astonus gulschus, turklaht apgalwodams, ka tai neweens wairak nedoschot. — Meitene stahweja kahdu brihdi domu pilna; beidsot ta raudoschà balsî luhdsa, lai tak dodot desmit gulschu. Ar to matu greesejs ari bija meerà un sanehma patlaban schkehres, ar ko matus nogreest. Tanî azumirklî sweschais kungs uslehza no sehdekła un eesauzahs: „Pagaideet!" — Pehz tam tas lehnà, laipnà balsî, lai gan neskaidrà Wahzu walodà, meitinai prasija, kahdi apstahkli to peespeeschot, sawus koschos matus pahrdot. Meita winam weenteesigi pehz pateesibas isstahstija, ka winas tehws bijis us semehm tirgonis un labi pahrtizis wihrs, bet, domadams, ka pilsehtà ar tirgoschanos labaki weikschotees, winsch us laukeem sawu eedsihwi pahrdewis un atnahzis Wihnê; bet tè laimes mahte to atstahjusi, — nahzis weens pametums pehz otra, un tagad tee esot tik nabagi, ka wairs ne-esot maises ko nopirkt. Lai posts buhtu jo pilnigs, mahte ari tagad gruhti saslimusi. Sweschais kungs, to noklausijees, prasija, waj schi winam sawus matus nepahrdotu, ar ko meita pilnigi bija meerà. Kungs isnehma no naudas maka simts mahrzinu sterlinu un eedewa tos meitai. Tad tas panehma pats schkehres un nogreesa tikai weenu matu, eetina to papihrî un eelika sawà portmonejà. Ar to naudu lai tehws eesahk sawas darischanas, un wahjo mahti sweizini no manas puses; es wehleju tai drihsu atweselo schanos. — To sazijis, winsch isgahja ahrà un aisbrauza. Meita bija no preeka tà pahrnemta, ka nahzahs gruhti, to apmeerinaht. — Ar dabuto naudu tehws eekahrtoja kahdà Wihnes preekschpilsehtà sihktirgotawu, un mahte ari drihs atweselojahs. Tagad tee atkal labi pahrtikuschi zilweki.

C. W—s.

Nokauts weprs pakar sagli.

No Minskas stahsta pahr schahdu jozigu notikumu: Kahds dselsszeła maschinists bija nodomajis kaut sawu barokli. Winsch usaizinaja kahdu no saweem labeem draugeem pee tam palihgà. Barokli nokauj, usschkehrsch, istihri un pakar schkuhnî. Bet maschinistam jasteidsahs un drihs jabrauz projam. Wina darba beedrs un sakamais draugs, sinadams, ka maschinists nebuhs tik drihs mahjàs, domà: nu ir laiks krampeht. Tumsai metotees, winsch nonem pakahrto wepri un, us plezeem uslizis, steepj to us sawahm mahjahm. Bet nesamais pa daudz smags. Kahdam semam schogam garam eedams, winsch tur ar sawu

(Skatees peelikumà.)

Sludinajumi.

Israksts

is Jelgawas wirspilsteesas aktehm Jana Toblebena subhastazijas-impetrazijas leetâ pret Lihw-Behrses Kusmu-Brakschku mahjahm.

Notizis 15. Februari 1889. g.

Uf

Keisara Majestetes,

wisas Kreewijas Patwaldineeka
2c. 2c. 2c.
pawehli
Jelgawas wirspilsteesa issludina schahdu

subhastazijas nolehmumu:

Lai subhsetaju apmeerinatu ar wina obligazijas prasibu, kura koroboreta 14. Decemberî 1887. g. sem № 7261, lihds ar augteem un ismakfahm, teek eesubhsetahs Lihw-Behrses Kusmu-Brakschku mahjas zaur scho uf lihgumkahrtigo laiku no seschahm nedelahm subhastetas un tiks, pehz tam, kad schis nolehmums buhs trihs reis klaiji isfludinahts, 5. Aprilî sch. g., pulksten 12ôs pusdeenâ, uf scheit pastarpam eeskatamo nolihgumu pamata pahrdotas wairakfolischanâ. Kihlu parahdu deweji, isnemot hipotekareeschus, kas zaur scheem nolihgumeem ir aissargati, teek tamlihdsâs usaizinati, sawas teesibas no sawas puses kâ peenahkahs eewehrot.

Pehz teesas un pateesibas!
(S. W.) (Teesas paraksts.)
[179] Par apleezibu:
Instanzsekreteeris: **C. Melville.**

Israksts

is Jelgawas wirspilsteesas aktehm grahsa Pehtera Schuwalofsa subhastazijas-impetrazijas leetâ pret Rundales Sarkanu mahjahm № 102.

Notizis 13. Februari 1889. g.

Uf

Keisara Majestetes,

wisas Kreewijas Patwaldineeka
2c. 2c. 2c.
pawehli
Jelgawas wirspilsteesa issludina schahdu

subhastazijas nolehmumu:

Lai subhsetaju apmeerinatu ar wina parahdu prasibahm, lihds ar augteem un ismakfahm, kâ tahs redsamas pirkschanas kontraktâ, kas koroboreta 15. Aprilî 1871. g. sem № 1024, teek eesubhsetahs Rundales Sarkanu mahjas № 102, zaur scho uf lihgumkahrtigo laiku no seschahm nedelahm subhastetas un tiks, pehz tam, kad schis nolehmums buhs trihs reis klaiji isfludinahts, 4. Aprilî sch. g., pulksten 12ôs pusdeenâ, uf scheit pastarpam eeskatamo nolihgumu pamata pahrdotas wairakfolischanâ. Kihlu parahdu deweji, isnemot hipotekareeschus, kas zaur scheem nolihgumeem ir aissargati, teek tamlihdsâs usaizinati, sawas teesibas no sawas puses kâ peenahkahs eewehrot.

Pehz teesas un pateesibas!
(S. W.) (Teesas paraksts.)
[270] Par apleezibu:
Instanzsekreteeris: **C. Melville.**

Galamuischas pagasta teesa, Dobeles aprinkî, dara sinamu, ka uf weetigahs muischas polizejas usaizinajumu, schihs teesas delegazija 27. Februarî sch. g., pulksten 12ôs pusdeenâ, Galamuischâ pahrdos wairakfolischanâ pret tuhlit samaksu

4 zuhkas, 3 aitas ar jehreem un weenu gowi.

Ahbelês, 10. Februarî 1889.
(№ 26.) Preekschsehdetaja weetâ:
(S. W.) Peesehdetajs: K. Reinhardt.
[239] Skrihw.: Sihlischkis.

Krona Sihpeles pagasta walde, Dobeles aprinkî, zaur scho dara sinamu, ka 15. Merzâ 1889. g. Krona Behrmuischas pagasta namâ taps pahrdota wairakfolischanâ schahda magasinas labiba:

34 tschetwerti rudsu, 20 tschetwerti meeschu un 58 tschetwerti ausu.

Pahrdodamo labibu war pahrdoschanas deenâ, no pulksten 10eem lihds 12eem preeksch pusdeenas, apskatitees magasinas klehti Sihpeles muischâ. [294]

Sihpeles pagasta waldê, 15. Februarî 1889.
(№ 38.) Pag. wez.: K. Green.

Atsaukdamahs uf sawu sludinajumu no 1. Februara ar № 24, Sihpeles un Lustes pagasta walde zaur scho dara sinamu, ka **sehtas sataisischana** pee Sihpeles un Lustes-Sprigaukneeku skolas nama masakfolischanâ netaps isdota 1. Merzâ 1889. g., **bet 28. Februarî 1889. gadâ** Krona Behrsmuischas pagasta namâ.

Sihpeles pagasta waldê, 11. Februarî 1889. [273]
Sihpeles pagasta wez.: K. Green.
Lustes pagasta preekschn.: L. Rodse.
(№ 31.) Skrihw.: Reichmann.

Muhrmuischas Leijas-Plahteres tiks **11. Merzâ sch. g.**, pulksten 10ôs no rihta, daschi

lopi un daschadi mahj- un laukfaimneezibas rihki

wairakfolischanâ pahrdoti.

Muhrmuischas pagasta teesâ, 16. Februarî 1889. [124]
(№ 26.) Preekschs.: A. Haase.
Skrihw. w.: J. Zaurum.

---

24. Februarî sch. g.

tiks wairakfolischanâ pahrdotas:

1) Jelgawas wirspilsteesâ: **Eleijas Skroderu mahjas;**
2) Sehrpils wirspilsteesâ: **Mas-Sunukstes Amorn mahjas;**
3) Tukuma wirspilsteesâ: **Irlawas Urputschu mahjas.**

Jelgawâ, brunenieku namâ, 14. Februarî 1889. [206]
Kursemes riterschaftes komitejas wahrdâ:
Muischneeku wezakais: Heyking.
(№ 177.) Riterschaftes sekret.: P. Behr.

Emburgas pagasta walde, Jelgawas-Bauskas aprinkî, bibinajotees uf pagasta wertneeku spreeduma no 1888. g. Dezembera mehnescha, usaizina apakschâ minetahs, pee Emburgas pagasta peederigahs personas, kuras jau wairak gadu pagasta nodokus parahdâ, schos nodokkus samaksaht wiswehlakais lihds 1. Aprilim 1889. g., jo pehz schi termina tee taps usstatiti kâ pasuduschi un no schi pagasta sabeedribas, zaur kureni waisadsigs, isslehgti, kâ:

1) Ans Apse 25 rubl. 4 kap.
2) Jahn Alksnis 75 rubl. 5 kap.
3) Pehter Alksnis 26 rubl. 52 kap.
4) Jakob Budrikis 19 rubl. 90 kap.
5) Jahn Bridag 41 rubl. 20 kap.
6) Krischjahn Breedis 58 rubl. 81 kap.
7) Jakob Behrsin 47 rubl. 52 kap.
8) Jakob Behrsin, s. Platkus, 26 rubl. 72 kap.
9) Jahn Behrsin 64 rubl. 82 kap.
10) Jahn Bergmann 44 rubl. 88 kap.
11) Jahn Feldmann 72 rubl. 2 kap.
12) Krischjahn Friedenberg 44 rubl. 88 kap.
13) Jane Freyberg 52 rubl. 68 kap.
14) Pehter Gulbis 73 rubl. 92 kap.
15) Pehter Gulbis 49 rubl. 8 kap.
16) Jakob Jinkmann 19 rubl. 16 kap.
17) Jane Jannson 31 rubl. 4 kap.
18) Jahn Jakobson 82 rubl. 95 kap.
19) Jane Jakobson 56 rubl. 86 kap.
20) Pehter Januhral 45 rubl. 32 kap.
21) Mahrtin Jugnewitz 107 rubl. 45 kap.
22) Pehter Jinkmann 18 rubl. 36 kap.
23) Jacob Kalnin 50 rubl. 9 kap.
24) Jakob Kaulin 63 rubl. 5 kap.
25) Pehter Kalnin 15 rubl. 86 kap.
26) Jane Mannson 82 rubl. 95 kap.
27) Pehter Meldris 31 rubl. 4 kap.
28) Gebert Osol 42 rubl. 36 kap.
29) Andrei Osolin 61 rubl. 78 kap.
30) Kahrl Osolin 26 rubl. 72 kap.
31) Mahrtin Osolin 15 rubl. 86 kap.
32) Krischjahn Preedau 42 rubl. 36 kap.
33) Ans Platkus 40 rubl. 84 kap.
34) Krischjahn Preedau 68 rubl. 72 kap.
35) Jahn Reekstis 16 rubl. 16 kap.
36) Pehter Rosenthal 26 rubl. 52 kap.
37) Jakob Rawej 44 rubl. 88 kap.
38) Jakob Romann, sald., 32 rubl. 86 kap.
39) Jakob Rappel 66 rubl. 82 kap.
40) Jahn Sarrin 64 rubl. 85 kap.
41) Jakob Schmidt, sald., 72 rubl. 70 kap.
42) Jahn Spunda 24 rubl. 82 kap.
43) Jure Atus Ziesarewitsch 75 rubl. 21 kap.
44) Jahn Uiar, sald., 22 rubl. 10 kap.
45) Jakob Imatfrey 20 rubl. 21 kap.
46) Jakob Reekstin 37 rubl. 59 kap.
47) Jane Ziekste 56 rubl. 30 kap.

Ikkatra pagasta walde, muischu un pilsehtas polizeja teek lubgta, preekscheejos parahdneekus nezeest sawâs robeschâs, bet tahdus schi pagasta waldei arestigi peesuhtiht.

Emburgâ, 21. Janwari 1889.
(№ 47.) Pag. wez.: P. Resansky.
(S. W.) Skrihw.: W. Kampe. [292]

Kad apakschâ rakstitee **Preekules** pagasta lozekli, Grobinas aprinkî, bes nekahdahm usrahdischanas sihmehm nesinamâ weetâ usturahs un sawas pagasta nodoschanas nemaksâ, tad tee top no Preekules pagasta waldes zaur scho usaizinati, drihsakâ laikâ meldetees un sawus nodokkus samaksaht, jo zitadi tee taps, kâ pasuduschi, is pagasta sabeedribas isslehgti, kâ:

1) Jure Jane Tschitsche 21 rubl. 8 kap.
2) Nikolai Andrei Adam 10 rubl. 77 kap.
3) Erman Andrei Ostel 36 rubl. 81 kap.
4) Krischjahn Jahn Gabalin 11 rubl. 20 kap.
5) Briz Limbit Strauting 18 rubl. 10 kap.
6) Erman Jahn Iwan 24 rubl. 81 kap.
7) Briz Jahn Suhne 18 rubl. 87 kap.
8) Mikel Krischjahn Bauble 7 rubl. 39 kap.
9) Erman Ernest Kage 9 rubl. 33 kap.
10) Jahn Pridik Misehn 34 rubl. 10 kap.
11) Pridik Krischjahn Minka 20 rubl. 69 kap.
12) Briz Jure Kipste 21 rubl. 70 kap.
13) Jakob Briz Preis 22 rubl. 83 kap.
14) Andrei Schibal 26 rubl. 56 kap.
15) Jane Jahn Minka 15 rubl. 8 kap.
16) Krischjahn Jahn Dreymann 6 rubl. 39 kap.
17) Juse Kander 9 rubl. 50 kap.
18) Andrei Pehter Panaus 3 rubl. 29 kap.
19) Pehter Pridik Huhn 3 rubl. 29 kap.
20) Ernest Apoga 17 rubl. 23 kap.
21) Erman Krischjahn Garose 15 rubl. 30 kap.
22) Jahn Ernest Kreewing 3 rubl. 29 kap.
23) Sihman Andrei Leepa 7 rubl. 39 kap.
24) Jane Jakob Wistin 1 rubl. 72 kap.
25) Jakob Jane Wistin 19 rubl. 34 kap.
26) Eewald Jakob Pauser 1 rubl. 52 kap.
27) Pridik Jakob Pauser 12 rubl. 27 kap.
28) Jahne Andrei Misehn 12 rubl. 48 kap.
29) Ernest Pehter Schibal 5 rubl. 79 kap.
30) Erman Matis Driwing 8 rubl. 5 kap.
31) Briz Jahne Pole 7 rubl. 62 kap.
32) Jane Krist Luhke 53 rubl. 90 kap.
33) Jahn Jahn Ustub 7 rubl. 39 kap.
34) Krischjahn Pridik Sware 29 rubl. 10 kap.
35) Briz Pehter Sileneek 21 rubl. 6 kap.
36) Jahn Ewert Driwing-Plaht 31 rubl. 46 kap.
37) Karl Lihse Wihtol 26 rubl. 68 kap.
38) Karl Jahn Wigel-Willmann 44 rubl. 66 kap.
39) Ferdinand Jahn Wigel-Willmann 29 rubl. 10 kap.
40) Briz Jure Jahnait 33 rubl. 41 kap.
41) Girt Jahn Lihbe 14 rubl. 31 kap.
42) Karl Eewald Besobe 42 rubl. 76 kap.
43) Ernest Andrei Kander 8 rubl. 88 kap.
44) Kristop Lihbek 2 rubl. 23 kap.
45) Pridik Pridik Huhn 31 rubl. 2 kap.

Preekulê, 27. Janwari 1889. [796]
(№ 71.) Pag. wez.: E. Huhn.
(S. W.) Skrihw.: Damberg.

---

6. Merzâ, pulksten 10ôs no rihta, tiks **Abgunstes** muischâ pret skaidru naudu

uhtrupê

pahrdotas daschadas mehbeles un mahju inwentars. [279]

Abgunstes muischas waldischana.

Godigs sehns,

13—14 gadu wezs, war peeteiktees par mahzekli Keseka konditorejâ, Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 20. [170]

Br.-Pedwahles pagasta teesa. Talsu aprinkî, zaur scho usaizina it wisus nelaika **Grotu** mahju saimneeka **Ansa Jakobsohna** un schi laulatahs seewas **Marijas Jakobsohn** parahdu dewejus, un ari wisus tos, kam kautkahdas peeprasischanas pee no nelaikeem atstahtahs mantas buhtu, **29. Aprilî 1889. g.**, pulksten 10ôs no rihta, pee schihs teesas kâ weenigâ isslehgschanas terminâ eerastees un sawas parahdu un zitas prasischanas usdot un apraudzît, sem tahdas peekodinaschanas, ka pehz schi isslehgschanas termina it nekahdas parahdu un zitas prasischanas wairs netaps peenemtas, bet uf muhschigeem laikeem atraidîtas.

Tâpat top wisi nelaiku parahdu nehmeji usaizinati, sawus parahdus lihds noliktam isslehgschanas terminam scheitan usdot un samaksaht, ja wini negrib kâ parahdu slehpeji nahkt sodâ. [219]

Br.-Pedwahlê, 28. Janwari 1889.
(№ 12.) Preekschs.: K. Klauwa. †††
(S. W.) Skrihw.: Günther.

C. C. Zeitera

wadmalas fabrika [176]

Jelgawâ, pee Dobeles wahrteem, peedahwajahs zeenijamai publikai, ikkatrâ laikâ nemt pretim **wilnu** preeksch **kahrschanas, wehrpschanas** un **auschanas wadmalâ, bukstinôs, lakatôs** un **dekôs.**

Leel-Wirzawâ taps piln'asinu ehrselis

„Escobars"

no 15. Merza lihds 1. Augustam **preeksch lezinaschanas peelaists.** Lezinaschanas maksa 5 rubl. [173]

Muischwalde.

Muhru-Ponemonas muischâ, pee Bauskas, taps no Jurgeem 1889. gadâ

saimneezibas instituts

eerihkots, kura noluhks buhs, ismahzîht jaunas meitas saimneezibas un wahrischanas mahkslâs. Mahzibas preekschmeti buhs: Grahmatu weschana, lehka dahrsa kopschana, wahrischana, saftu eetaisischana, galas un deju schahweschana un fahlischana, masgaschana, pleteschana, auschana, wehrpschana, seepju wahrischana, lopu kopschana, gowju slaukschana, seeru seeschana, mahziba, slimeem lopeem notê palihdsibu pasneegt un mahjas apteekas leetaschana. Kursus ir 2 gadi, — bet top ari mahzekles uf 1 gadu peenemtas. Gada maksa: par usturu, dsihwolli un mahzibu 150 rubl. Pehz kursa pabeigschanas skolneezes dabon leezibas rakstus un top winahm pehz eespehjas weetas gahdatas. Preeksch wahrischanas ir kursus tikai 1 gadu. Ja no skolneezehm kahdas wehletos, tad top ari smalkaki seeweeschu roku darbi un skrodereschana mahzita; bet par to ihpaschi jamaksâ 50 rubl. par gadu. Peeteikschanahs ir weenigi pee: Wimas ekselenzes, baroneetes von Budberg, Muhru-Ponemonâ, pahr Bausku. [172]

Kad pahr scheijenes Tschernausku mahju saimneeka

Jahna Sturma mantibu

konkurse nospreesta, tad Snikeres pagasta teesa usaizina wisus Jahna Sturma parahdu dewejus un nehmejus, 18. Aprilî 18 9. g. schai teesai sawas prasibas un sawus parahdus usdot; jo pehz tam wairs neweena neklausihs, bet darihs, kâ likums nosaka. [329]

Snikerê, 18. Janwari 1889.
(№ 1.) Preekschs.: F. Schuhbing.
(S. W.) Skrihw.: Reichmann.

Bornsmindes pagasta teesa dara zaur scho sinamu, ka 27. Februarî 1889. g. scheijenes Beschumu mahjâs

ausas, sirgi, gowis, aitas, linu-mihstamâ maschina

un wehl daschadas zitas saimneezibas leetas, sahkotees no pulksten 10eem no rihta, wairakfolischanâ taps pahrdotas.

Bornsmindê, 26. Janwari 1889.
(№ 21.) Preekschs.: P. Schitke.
[276] Skrihw.: K. Sanderfohn.

Ranku pagasta walde, Kuldigas aprinkî, dara sinamu, ka sch. g. 13. Merzâ, pulksten 12ôs pusdeenâ, tiks masakfolischanâ nodots Ranku pagasta skolas nama

jaunbuhwes darbs,

un usaizina tamdehl wisus, kas scho darbu gribetu usnemtees, nosazitâ laikâ eerastees Ranku pag. namâ. Ari atsseegeletas kuweres tiks nemtas pretim pehz likumigas kahrtibas eepreeksch folischanas eesahkschanas. Masakfolijums sahkahs no 3262 rubl. 80 kap. Salogs ir ja-eeleek 500 rubl. skaidrâ naudâ jeb naudas papihrôs pehz deenas kursa. Buhwes sihkaki nosazijumi ir dabonami katrâ brihdî.

Ranku pagasta namâ, 13. Februarî 1889.
Pagasta wezakais: J. Gulbe.
(№ 79.) (S. W.) [402]

Mas-Sunakstes Auschulu mahjâs ir saimneekam Jehkabam Wihksnem nakti no 11. uf 12. sch. m. nosagts [204]

sarkans sirgs,

9 gadu wezs, widejâ leelumâ, 60 rubku wehrts, ar masu, baltu sihmiti peerê un uf labâ pakalschgurna, palsahm, uf abahm pusehm guloschahm krehpehm, nelihdseneem preekschkahju nageem, lihds ar pawezahm sanahm un eejuhgu, un kalpam Jahnam Rubenam **daschadas drahnas,** wehrtibâ no 86 rubl. 80 kap., **8 dselteni gehretas aitu ahdas** un ap **4 podeem zuhkas gakas.**

Sunakstê, 13. Februarî 1889.
Pag. preekschn.: A. Lauzin.
(№ 42.) Skrihw. w.: F. Stagers.

Prezejees kalejs

waijadsigs uf laukeem bes leetahm. Peeprasams Jelgawâ, Esara eelâ № 20, Heilsberga lga weikalâ. [176]

Mahjsaimneezibas skola Rihgâ.

Kursus preeksch jaunahm meitahm,

kas grib ismahzitees par labahm saimneezehm, eesahkahs 4. Merzâ sch. g. Tuwakas sinas Rihgâ, Walles eelâ № 9, weenas trepes augschup, pee [174]

M. v. Redelien.

Agenturas- un bankas weikals

no

Otto Westermana,

Jelgawâ, Paleijas eelâ № 16,

usnemahs, kâ **generalagents** no pirmahs Kreewu **uguns-apdrosch inaschanas beedribas,** dibinatas 1827. gadâ, wiswisadus **apdroschinajumus pret uguni.**

Pirkschana un pahrdoschana no eekschsemes, kâ ari ahrsemes **wehrtibas papihreem. Ismaksaschana** par wisadeem **kuponeem. Isdod schekus** un apgahdâ **naudas suhtijumus** eeksch- un ahrsemê.

Usnemahs **prehmiju sihmju apdroschinaschanu** pret isnihzinaschanu.

Weetneeks no skunstmehslu fabrikas: **„Anglo Continentale** (zitreis Ohlendorffa) **Guano Werke",** Londonê. [616]

Krona salogu apmainu pret no waldibas eewehleto un preeksch arendatoru kungeem loti derigu

4% eekschkigo aisleenu

no 1887. g. usnemahs sem lehteem nolihgumeem [291]

Otto Westermann's,
agenturas un bankas weikals, Jelgawâ.

Kam dahrskopiba patihk un kas nodarbojahs ar kok'auglu kopschanu, saknu audseschanu un laukfaimneezibu,

tas lai apsellejahs zaur pastkahrti prowes nummuru no „Vereinigten Frauendorfer Blätter" (Allgemeine deutsche Gartenzeitung, Obstbaumfreund), kas par welti un brihwi teek peesuhtihts no **„Verlag** der **Frauendorfer Blätter** in **Frauendorf,** Post **Vilshofen** in **Niederbayern".**

Awise „Frauendorfer Blätter" pasneedsi weenkahrschâ, weegli saprotamâ walodâ pamahzibu, kâ ar kok'auglu kopschanu, saknu- un puku audseschanu un laukfaimneezibu **praktiski** un **pareisi jarihkojahs. Loti labi nobildejumi** atweeglo, to saprast, ko lasa.

Awise „Frauendorfer Blätter" isnahk **ik nedêlas** un maksâ par gada **zetorksni** pee katras pasta-eestahdes un katrâ grahmatu pahrdotawâ **90** kap.

Katrs **gada-abonents** dabon par **brihwu** kâ **prehmiju:**

20 sortes no **labakajahm** un **jaunakajahm puku-** un **saknu sehklahm,** teizamo grahmatinu **„Der erfahrene Gartenfreund",** god'algas rakstu **„Das Beerenobst",** jaunakos leelos **„Frauendorfer Samen- und Pflanzen-Kataloge"** un beidsot

50 gabalus no milsu semen'ogahm schahdas loti labas sortês; Saksijas kehninsch Alberts, baltâ Ananas semu'oga, Amerikas piln'nesoschâ, Mammouth, Teutonia, Mai Queen. [204]

Tas jau 30 gadu wisâs Eiropas walstis slaweni pasihstamais un uf Parises, Wihnes un Minchenes isstahdehm usslawetais

Anglu giktsaudeklis

zaur sawu pahrsteidsoscho dseedeschanas eespehju pret reimatisma sahpehm wisâs meesu balâs, pret kaulu sahpehm (gikti), ne tikai rokâs un kahjâs, bet ari pret galwasgikti, nerwu sahpehm, isliminateem un saspreesteem lozekteem, auksu schnahkschanu, ihsi sakot, wisâs zaur sa-aukstoschanos, welkoschu wehju u. t. pr. iszehluschâs slimibâs, no kehnischkas Anglu, Ungaru, Bairijas un Wirtembergas waldibahm patentehts un konzesehts. [107]

Slawenais ahrsts Dr. Hufelands saka sawôs medizinas rakstôs: „Ir diwas slimibas, pret kurahm ahrstu siniba welti leekahs meklejusi sahles: schihs slimibas ir galwasgikts un podagra." Schis lihdsekkis ir atrasts, augschâ mineto giktsaudekli leetajot, un tas teek pahrdots pakâs par 1 rubl. un preeksch gruhtakahm slimibahm par 2 rubl. pakâ un ir dabujams giktsaudekla ihpaschneeka un fabrikanta Oskara Goertchena apteeku pretschu magasinâ, Pehterburgâ, Kasanskajâ № 37, jeb ari: **Rihgâ** pee **Alf. Th. Buscha,** Maskawâ pee R. Köhlerta un beedr., Astrachanâ pee A. N. Kerna, Woroneschâ pee L. M. Aleinikowa. Preeksch peesuhtischanas pahr pastu japeeleek 50 kap.

Pateizibas raksti no augstakahm Kreewu un firstu personahm, kuras uf kara-lauka reimatismu dabujuschas un kurahm ne Karlsbades, ne Teplizas weselibas awoti naw warejuschi palihdseht, bet tikai zaur giktsaudekli weseli palikuschi, ir giktsaudekla ihpaschneeka Oskara Goertchena magasinâ, Kasanskaja № 37, zeen. publikai slikti, dehl eeskatischanahs.

Zehres muischâ, pee Kandawas, no walsts-kehwnitschu pahrwaldes dotais piln'asinu ehrselis

„Kromwells"

aplez kehwes. Lezinaschanas nauda 7 rubli (lihdsrehkinot dseramo naudu preeksch stalla laudihm.) Uf wehleschanos teek kehwes nemtas pensijâ pret 30 kap. samaksu par deenu. Japeeteizahs pee

[107] **Zehres muischwaldibas.**

Sausus **ehweku** un **spundetus**

dehlus,

pehdu lihstes, eeksch- un **ahrpus kleedinus,** Rihgas fabrikatus, **pilnkantigas krona jumts laktas** un **wisadus zitus buhwmaterialus** peedahwâ par lehtako zenu **E. Jakobsohns,** Dselsseela eelâ, pa kreiso roku schkehrs eelâ № 72, pretim jaunajam zeetumu namam. [35]

Linkimes saimneeks Franzis Simutis sola [124]

10 rublu

pateizibas algas

tam, kas peepalihds atdabuht Skodâ 26. Janwari no Tannura stedeles isiagtu, 5 g. w., **behru kehwi,** widejâ augumâ, ar krehpehm uf kreisahs puses, bes ihpaschahm sihmehm, lihds ar wisu eejuhgu un apkaltahm kamanahm.

Adrese: Шкуды, въ Ковенск. Губерн.

Labas

mahjas

ar labahm plawahm un laukeem, pawisam 135 puhra-weetas leelas, ir no Jurgeem 1889. gadâ pahrdodamas, 9 werstes no Kuldigas. Tuwakas sinas pee Graudupes muischas waldes. [144]

No Krona Nihseres pagasta teesas teek ar scho isfludinahts, ka scheijenes Kuhlu mahjâs minetâ mahju saimneeka Mahrtina Kruhmina

mantiba,

sastahwoscha is **sirgeem, lopeem** un **saimneezibas leetahm,** baschadu Krona un pagasta parahdu dehl, tiks 11. Merzâ sch. g. pret tuhlit samaksu wairakfolischanâ pahrdota. [671]

Kr. Nihseres pagasta teesâ, 18. Februarî 1889.
(№ 48.) Preekschsehd.: M. Klawing.
Skrihw.: Wulff.

Jelgawâ, Katoku eelâ № 42, ir isskrejama ilgus gadus pastahwoscha [206]

smehde.

Tuwakas sinas pee nama ihpaschneeka.

Krona Wirzawas pagasta pusgraudu nehmeji war dabuht weenas

leelas mahjas

uf pusgraudeem; lauki ir wisi laba kweeschu seme un teek strahdati uf 10 laukeem un wisi ir kreetnâ kahrtibâ. No nahkameem Jurgeem 1889. g. tahs isdod mahju ihpaschn. uf 3 gadeem. Tuwakas sinas war dabuht Jelgawâ, Katoku eelu № 50, bodê, pee tirgona Greena lga, un pee Krona Wirzawas teesas skrihwera Wahrena lga. Lihds 12. Merzam war peteikties. [192]

Mahzeklis

preeksch **dsirnawahm** un **mahzeklis** preeksch **materiala pretschu pahrdotawas** war peteiktees Plepjumuischas Paruhku dsirnawâs, un **Rihgâ,** Tornakalnâ, wezajâ Jelgawas eelâ № 54. [971]

Uhtrupe. [162]

Zaur scho sinojam, ka **15.** un **16. Merzâ sch. g.** Sakahsmuischas smehdê wisadas saimneezibas un istabas leetas (galdi, krehsli, skapji, kumodes u. z.), daschas **walku drehbes, gultas drahnas,** weenu it jauni ween- un diwjuhgu **rati** (Pehterburgas sasona), jauna **ore** un daudz zitu leetu wairakfolischanâ tiks pahrgotas.

F. W. Stangenberga mantineeki.

Eewehrojams skrodereem!

Tik loti mihlotahs [671]

schujmaschinas „Humboldt"

ir atkal dabutas un tahs peedahwâ

J. Friederichs,
schujmaschinu- un tapetu pahrdotawâ,
Jelgawâ, Paleijas eelâ № 3.

Tschetri [174]

gruntsgabali,

kuri atrodahs pee Jelgawas, pee Masajeem wahrteem, lihds ar **dsihwojamo mahju** un **saimneezibas ehkahm,** teek **pahrdoti.** Tuwakas sinas isdod Jelgawâ, Paleijas eelâ № 36, pee P. Dallin'a.

Darn zaur scho sinamu, ka 114. Nowotorskas regimentê ir

strihk- un taurmusika

dabonama. Tahlak tur teek pahrdotas 4 wezas wijoles (1 Italeeschu un 3 Wahju) un 2 B-klarinetes, no kurahm 1 ir jauna un 1 leetata. Japeeprasa pee kapelmeistera **Kordino,** Kannengihseru- un Swehtes eelas stuhri № 19. [279]

Jelgawas arestantu darba komiteja pehrk behrsa un **oscha** [179]

dehlus un plankas.

Berkenes pagasta teesa zaur scho wispahrigi dara sinamu, ka 20. Februarî sch. g. Mas-Berkenes muischâ wairakfolischanâ taps pahrdoti:

sirgi, gowis, rati, ragawas un daschada manta.

Berkenes pag. teesâ, 3. Februarî 1889. g.
(№ 10.) Preekschs.: K. Freymanis.
[278] Skrihw.: J. Bittners.

Leel-Behrstelê taps smagu darbu ehrselis

„Garcons"

no **15. Merza lihds 1. Augustam preeksch lezinaschanas peelaists.** Lezinaschanas maksa 5 rubl. [174]

Muischwalde.

Krogs

ar dahrsu un blaku-ehkahm top tuhlit pahrdots waj no Jurgeem sch. g. iisrentehts Kruka meestâ, Schaulu aprinkî, 6 werstes no Leel-Sesawas. Tuwakas sinas isdod Salgales Klintschu saimneeks, Dobeles apr., un kroga ihpaschneeks Jahnis Wihksne. [276]

Печатать разрѣшается. Полиціймейстеръ Баронъ Ропиъ.

Drukahts pee J. F. Steffenhagena un dehla.

(Tê klaht peelikums.)

Semkopiba un saimneeziba.

Pakaldrukaschana aisliegta.

Kà sehklas labiba iskopjama, lai ta naw wainojama.

Domajam, ka muhsu lasitajeem us laukeem zaur to wiswairak pakalposim, kad winus arweenu darisim usmanigus us tahm leetahm, kuras wistuwakâ laikâ, tà tad jau pawasarâ, ikweenam semkopim waijaga eewehrot. Us tahdu wisai swarigu leetu mehs nu tagad zaur schihm rindinahm gribam aisrahdiht.

Rihgâ esam beeschi eewehrojuschi, ka leela dala labibas, kas eewesta no laukeem, naw tik labi tihrita, kà ari gan masgruntneeks to eespehtu isdariht. Un kà nu tas scheit atgadahs, tahda pat kibele jau tad ari buhs wisâs masakâs pilsehtâs.

Pee tagadejahm semajahm labibas zenahm west us tirgu slikti tihritu labibu, lai to patehretu waj nu pilsehtâ, waj ari iswestu us zitahm malahm, ahrsemehm, ir leela kluhda. Tirgû wehl kaut zik nezik gan usskata nislabako un wissmagako prezi, un to ari labi aismaksâ, kurpreti par nepeeteekoschi tihritu labibu dod 10 lihds 20 proz. neezigaku zenu, un pee tagadejahs wahjahs peeprasischanas beeschi atgadahs, ka pirzeju tahdai prezei nemas neronahs; bet tadschu wehl leelaka waina ir ta, ka nepeeteekoschi tihritu labibu leetà sehklai.

Sehklas pilniga tihrischana, kas wisadâ wihsê ļoti daudz pabalsta labu plauju, tamdehl bes schaubischanahs peeder pee wisswarigakajeem semkopibas usdewumeem, un tadschu wehl ļoti daudz semkopju akurat schai leetâ gruhti apgrehkojahs; sehklas labiba neteek deewsgan ruhpigi tihrita. Par sehklas graudeem, kas naw wainojami, ir tikai tee usskatami, kas pilnigi attihstijuschees un jo smagi, ar to tahlako nosazijumu, ka wini ir tihri no nesahlu sehklahm. Zik dabigi nu ari ir, ka sehklas graudeem waijaga buht weseleem un dihgstoscheem, tad tadschu naw wisi graudi, kas dihgstoschi, usskatami par sehklas labibu, kas naw wainojama, kad, reekuschu kweeschu- waj rudsu graudu smalki apluhkojot, jau redsam, ka sehklas graudi naw wisi weenadi attihstijuschees. Mehs atronam, ka graudi leeluma, krahsas un sposchuma sinâ naw pilnigi weenadi, bet ļoti daschadi; blakam lezlajeem, pilnigi attihstijuscheem graudeem atronahs wehl arweenu pa daudz maso. Tikai pirmee galwo pilnigâ mehrâ, ka no wineem weseligs un spehzigs stahds isaug, kas war nest bagatus augkus.

Neskaitami peedsihwojumi un smalki isdariti mehginajumi ir peerahdijuschi, ka tikai wissmagakee sehklu graudi isdod wisaugstakos plaujas eenehmumus, un tamdeht ari ir weegli isskaidrojams, ka masee sehklas graudi satura daudz masak ustura weelu preeksch spehzigu dihgstu pirmahs ustureschanas.

Sehklas labibai, kas naw wainojama, waijaga, kà jau peeminejahm, buht brihwai no nesahlu sehklahm, un winâ ari nedrihkst atrastees zitas labibas graudi; pehdejà leeta ir it ihpaschi swariga pee kweescheem un meescheem. Is tam nu parahdahs tas semkopja usdewums, ko winam waijadsetu arweenu eewehrot kà nopeetnu peenahkumu, proti tikai tahdu sehklas labibu leetaht, kas pilnigi bes wainoschanas, un puhlinus netaupiht, lai tahdu labibu eeguhtu.

Pats no sewis saprotams, ka semkopim pee schi mehrka panahkschanas ir jaleetà mekanisku palihga lihdsekki, un schai leetâ jau itin labi nogeld jaunakahs twaika kulmaschinas ar saweem tihrischanas- un sorteereschanas aparateem; tomehr pilno mehrki, dabuht sehklas labibu, kas naw wainojama, newar zaur winahm ween wehl panahkt, tamdeht ka wislalabakee seeti un sorteereschanas zilinderi weegli aisdambejahs un wehl pahrak daudz masu graudu laisch zauri pee wislabakahs labibas sortes, kà ari — otrkahrt — leelee rudsu-, ausu- un lehzu graudi newar pilnigi tikt atschkirti no kweescheem un meescheem, kà tas pee tihras sehklas, ihpaschi scho abu labibu sinâ, waijadsigs. Scho darbu war wispilnigaki isdariht tikai ar trijèru, jaunako laiku maschinu, kas tik teizami ir eerihkota, ka wina netik ween wisus masakos graudus, kas sehklâ atronahs, bet ari leelakahs nesahlu sehklas, kà ari lehzas un ausas is meescheem waj rudseem pilnigi israida ahrâ, un tà tad isgatawo wislabako sehklas labibu. Tahds masakas sortes trijèrs maksà 88 rublus, un tamdehl ir preeksch masakahm saimneezibahm, deemschehl, pa dahrgu. (Turpmak beigums.)

Jautajumi un atbildes.

1. Z. V. —r. kgam: Juhs mums raksteet: Luhgtu, dodeet man padomu, kà es waretu wislabaki sawas eenemschanas wairot un sawu semi tà eekahrtot, kà buhtu wisderigaki. Man ir pawisam 234 puhra-weetas leels gabals par dsimtu jau 20 gadu kà eepirkts, un tagad es sawu semi strahdaju schahdâ kahrtibâ: 3 lauki seemas labibas; 3 lauki wasarejas; 2 lauki papuwes, un 2 lauki ahbolina. Otra gada ahbolinu es arु pehz Jahneem augschâ un sehju rudsus, kur ari superfosfats top ussehts wirsû. Kad rudsus nonem, tad sehju wasareju 2 gadus no weetas, — pirmo gadu meeschus un otro lehzas, waj ari mistru. Bet pee schahdas semes apstrahdaschanas man ne-isnahk tik daudz, ka es waretu segt sawas mahju isdoschanas, kaut ari us to knapako dsihwoju. Tagad nu greeschos pee Jums un luhdsu: Waj es waretu sawus laukus labaki eerihkot, un kas wisu wairak mands laukôs buhtu sehjams, un no kahdeem sehjumeem es waretu wislabakos raschojumus sagaidiht? Manâ gruntê ir 90 puhra-weetu grunts semes, kur war kweeschus seht, un 120 puhra-weetu daschadas smilts semes, kà dseltena, peleka un ari balta. Tad man ir 12 puhra-weetas purwa semes, kur war semes malku greest, un 14 puhra-weetas plawu jeb ganibu. Waj nebuhtu labaki, kad es eerihkotu 3 ahbolina laukus un turetu wairak lopu, un ahbolina plehsumôs sehtu wiswairak linus un pehz lineem atkal ausas? Lihds schim es turu 15 gowis, 6 sirgus un kahdas 10 aitas un 20 zuhkas. No tik daudz zuhkahm, sinams, es zitas ari baroju un pahrdodu pilsehtâ. Es gribetu sawâs mahjâs kautawu eerihkot, — waj tas ari buhtu labi un derigi?

Atbilde:

Pee tik daschada semes labuma, pirmajâ kahrtâ, turam par labako, kad wisu Sawu tihrumu eedaleet diwâs rotazijâs, un proti 90 puhra-weetas preeksch kweescheem, sirneem un sarkanâ ahbolina 7 laukôs, un tahs 120 puhra-weetas — weeglakas semes — 10 laukôs. Tikai tahdâ wihsê eeguhseet labakas un weenadakas plaujas, kas pee weenas rotazijas nahkahs gruhti. Wisadâ sinâ schahda lauku eedalischana Jums maksahs puhlinus un drusku naudas, — bet labums tad ari drihs eeradisees.

Schini gadijumâ mehs turam schahdas rotazijas par wislabakahm: 7 laukôs: 1) papuwe, stipri mehslota ar stalla mehsleem; 2) rudsi; 3) sarkanais ahbolinsch ar drusku sahles; 4) ganiba lihds Julija sahkumam; 5) kweeschi ar palihga mehsleem; 6) sirni un lini, un 7) meeschi un ausas. 10 laukôs: 1) papuwe, stipri mehslota ar stalla mehsleem; 2) rudsi; 3) ahbolinsch ar daudz sahles; 4) ganiba lihds rudenim; 5) lini un kartuseli; 6) ausas; 7) papuwe ar stalla mehsleem; 8 rudsi; 9) wahschu ahbolinsch preeksch sahles eeguhschanas, un 10) ausas.

Lauki pirmajâ rotazijâ buhtu tà lihds 13 puhra-weetahm leeli, otrâ — tà lihds 10 puhra-weetahm, un pee tahdas eedalischanas Juhs daboneet 13 puhra-weetas preeksch kweescheem, 37 preeksch rudseem, 13 preeksch meescheem, 24 preeksch ausahm, 25 preeksch sirneem, lineem un kartuseleem, 25 preeksch plaujamâ ahbolina, 25 preeksch ganibâs, 12 preeksch wahschu ahbolina un 37 preeksch papuwes. Ikweenam augam abâs rotazijâs ir laba weeta, un tè tikai nu waijadsehs us to luhkot, ka seme preeksch nahkoscheem augeem arweenu pareisi teek sagatawota.

Pee masuma plawu Jums waijaga gahdaht par lopu ehdamo un ganibahm laukâ, un ir sagaidams, ka Juhs no 25 puhra-weetahm plaujamâ ahbolina us labi mehslotas semes masakais 200 birkawu ahbolina seena plausseet; ganibas preeksch lopeem Jums buhtu abâs rotazijâs lihds Jahneem 25 puhra-weetas, un pehz ahbolina nonemschanas — 35 puhra-weetas, kas buhtu deewsgan, ja kahdu daku no papuwehm wehl gribetu isleetaht preeksch lehzahm, lai lopeem ari stalli waretu pasneegt drusku sehka. Tahs 14 puhra-weetas plawu jeb ganibu waretu tak ari wehl derigakas padariht. Par wisu mahjlopu usturu, zauru seemu un wasaru, waijaga peeteekoschi gahdaht; zitadi zaur to zeesch ari wisa lauksaimneeziba. Preeksch stalla mehslu wairoschanas loti labi warehs isleetaht purwa jeb kuhdras semi, un ja Juhs to 12 puhra-weetas leelo kuhdras klaijumu labi nosusineet un pareisi iskopjeet, tad ari lopu ehdamo war us kuhdras semes audseht; Turku kweeschi sehkam, swikti un kahli tur itin labi aug.

Mehs ne-eewehlam wis labpraht trihs ahbolina laukus zitu pehz zita, tamdehl ka treschais lauks mehds buht jau pa pusei pliks un sneedz maz ganibu; gan nu war panahkt treschajâ gadâ wehl beesu sahles augschanu, bet wislabako sahlu sehkla, kas trihs gadus labi istura, ir ļoti dahrga; sarkanais ahbolinsch un timoteja sahle weeni paschi nepeeteek preeksch triju gadu ganibu lauka. Us Juhsu weeglahs semes kopt wairak linu, mehs ne-atronam par teizamu, un tamdehl otrâ rotazijâ weenu lauku esam eerahdijuschi wahschu ahbolinam preeksch sehklas eeguhschanas, kur Juhs no puhra-weetas itin labi wareet eeguht 6 lihds 8 pudus sehklu, kas teek aismaksatas ar 8 lihds 9 rubleem par pudu. Pahr wahschu ahbolina kopschanu pasneegsim sihkaku aprakstu kahdâ is nahkoscheem nummureem.

Bet ja gribeet palikt tikai pee weenas rotazijas un paturèt 3 ahbolina laukus, tad Jums buhtu schahda augku kahrtiba wisderigaka: 1) papuwe, stipri mehslota; 2) rudsi; 3) plaujamais ahbolinsch; 4) plaujamais ahbolinsch un ganiba; 5) ganiba; 6) lini un kartuseli; 7) ausas; 8) papuwe, mehslota; 9) rudsi, un 10) meeschi.

Juhs zaur to saudejeet weenu rudsu lauku un eeguhsteet weenu ganibu lauku, kas Jums gan ne-atlihdsinahs rudsu saudejumu.

Kas nu beidsot sihmejahs us zuhku tureschanu, tad tahds darbs, sem labeem apstahkleem un pee pareisas kopschanas, war atnest labu peknu. Bet pee tam tadschu waijaga labu waiflas zuhku, jauktas ar Angku sugu, kà ari jauno zuhku spehzigas mitinaschanas, jau no paschas dsimschanas sahkot, lai winas pehz gada laika labi smagas un brangi nobarotas waretu west us tirgu.

Ja sapratigi un ar patikschanu pee schihs leetas stahjahs, tad is schi saimneezibas sara bes schaubischanahs war eeguht prahwu peknu.

Sintenis.

Rihgas mahjsaimneezibas skola.

Kad nu seeweeschu pelnas awotu muhsu deenâs pahrak istruhkst un ari wisas seeweeschu kahrtas pelnas weetas, tà sakot, ir pahrpilditas, tad gan nebuhtu nekas tik derigi un labi, kà kad tahs eeguhtu kreetnu isweizibu saimneezibas kopschanâ, saimneezibas weschanâ, un it ihpaschi wahrischanas mahkslâ, kas wisâs dsihwes buhschanâs un wisâs kahrtâs loti waijadsigs. Tamdehl wehl reis teek aisrahdihts us wiseem sinamo Rihgas mahjsaimneezibas skolu, ko schtahtsrehteene M. v. Redelien kundse eerihkojusi. Audseknes is minetahs skolas teek wisai mekletas un dabon arweenu labas weetas par saimneezehm. Schahdas weetas skolas preekschneeze isgahdà audseknehm bes maksas. Schinis deenâs nu atkal tur eesahkahs jauns kursus, pahr kuru muhsu lapas sludinajumu nodalà lasitaji atron tuwakas sinas. Tamdehl lai wisas mahtes eewehro scho isdewigo brihdi un sagahdà sawahm meitahm labu pelnas awotu.

Palihdsiba tai gadijumâ, kad lopi grib noslahpt.

Kahds semkopis, kas daudz peedsihwojis, dara lopkopejus us to usmanigus, ka lopi, ja wineem ehdamais ee-eet balsa rihklê, drihs war noslahpt. Tur nu lopus tahdâ wihsê war glahbt, ka wineem eesprizè ausis aukstu uhdeni. Zaur ar waru ausis dsihtu aukstu uhdeni lops ir peespeests, galwu ahtri kustinaht, pee kam tad ari aisdambeschanahs kaklâ teek nowehrsta. Fr.

---

nesamo atspeeschahs, lai daudz-mas dabutu atpuhstees. Bet weprs pahrwelahs otrà pus schoga. Wina preekschkahjas, ar siriki saseetas, rauj wihram kaklu zeeti. Gan tas wisadi ismehgina, bet wiss welti. Saglim bija kà peesceetam japaleek zauru nakti, kamehr no rihta garam eedamee laudis winu atswabinaja. — —

Lauliba.

Atraitnis, jautahts, sawas domas issaziht pahr laulibu, atbildeja: „Lauliba lihdsinajahs aplenktam zeetoksnim; tee, kas ahrpusê, gribetu tikt eekschâ, un tee, kas eekschâ, gribetu tapt ahrâ.“ —e.

Zelineeks wakarà.
(No Tehrwitneeka.)

1.
Kad, tahlu zeku staigajis,
Es naktî teeku dsimtenê,
Tad wisu, ko peedsihwojis,
Es pahrdomaju weenatnê.

2.
Kad, wehl puisens, wehschot gahju
Tai esarà pee sudmalahm,
Un kad sirgus ganôs jahju
Tur aplokà pee paipalahm, —

3.
Tad man' mihlà weentulibà
Jau ilgodamahs gaidija, —
Bruhnos waigus mihlestibà
Man peeglausdamahs skuhpstija.

4.
Bet nu weentul's behdâs mirkstu,
Scheit mani tikai swaigsnes redz;
Winas dehl es labpraht mirstu,
Ko tagad sweschas rokas sedz.

5.
Likteni, kamdehl tik bahrgi
Man' sodi schinî pasaulê?
To, ko zeeniju tik dahrgi,
Tu manim apkampt newehlè!

6.
Manim scheit nekur naw mahjas
Tai leelà, leelà tukšnesî, —
Zeku eijot, nogurst kahjas,
Pret wehtru, tumschà pusnakti.

7.
Domâs nonihkt, behdâs ruhdeht,
To ilgak pazeest nespehju;
Labak smilschu kalnà truhdeht
Pee sentscheem, — es tà domaju. Fr. Spr.

Kà Alscheneeku mahjas ir apdseedatas pehz tautas dseesmu wihses.

Duhmikôs: saule lehza,
Braslôs laba dsihwoschana;
Jostinsch alus bruhwelitis,
Balzinsch alus dsehrejinis.
Swaguls kalna galinâi,
Tas bij taures puhtejinis;
Schultinami stipri sirgi,
Tas bij zelmu wedejinis.
Alsis Wentas lihkumâi,
Tas bij suwu sweijotajis;
Kalnaits mescha lihkumâi,
Tam bij preeschu kamsolischi.
Uhlupami wezas meitas,
Tahs par diki lezinaja;
Osolneekam stipri puischi,
Tee bij zelmu lausejini.
Druschkis druschka kalninâi,
Tas to drusku lasitajis.

Peesaritis.

Tautas mihkla.

Min, min, miniki,
Tur', tur', tureki,
Wehl tam minikim
Tureku waijag. J. W.....s.

(Usminejams 10. nummurà.)

gabalinu ais tahs paskrehjis, sakluhp. Laudis nu saskreij un notura sirgu. Tè no nejauschi Schihds, pahr kura kulbu sirgs lehza, sahk saukt „g'waltes“ un waimanaht, ka schim esot ļoti leela skahde padarita, — kulbai weens stuhris eelausts, — un welk sirga ihpaschneeku us polizeju. Bet ko dara kristigais kutscheeris? — Tas, lai gan tik-ko spehj peezeltees, kluši nowaidahs, panem sawu aisrauto kaschoku un pazeetigi paleek atkal sawà weetà stahwot, itin kà schim nebuhtu nekahdu sahpju bijis. Waj tè nu naw Latweescha pazeetigais karakteris, salihdsinot ar Schihda islikschanos, gaischi redsams? Schihds raud — bes asarahm, bet Latweetis, gruhtas sahpes jusdams, zeesch tomehr klusu.

Peepescha nahwe. Winu swehtdeenas wakaru pareistizigo kapu sarga dehls, pahrbraukdams ar wakara wilzeenu no Rihgas, atradis kapu wahrtus wakam, bet kapu sarga mahjokla durwis aisslehgtas. Us ilgaku klauweschanos tam durwis netikuschas atslehgtas, un tamdehl tas nehmis kahdu asu eerozi palihgâ un atlaušis durwis. Eekschâ ee-eijot, tas eeraudsijis, ka wina wezais tehws meerigi sehsch, us galdina atspeedees, un tamdehl tam prasijis, kapehz ne-esot scho eelaidis; bet kad atbildes nesagaidijis, tad gahjis tam klaht un, sew par pahrbihschanos, atradis, ka tehwa meesas jau pahrwehrtuschahs lihka stihwumâ. Ismeklejot un apskatotees, tas atradis, ka wezis wisas leetas kahrtigi wehl isdarijis, ir pat kapu basnizinas krahsni iskurinajis, — tik weenigi kapu wahrti ween palikuschi ne-aisslehgti. Tà nu wezais kapu sargs, meerigi sehschot, weentulibà sagaidijis sawu pehdejo stundinu. Dakteris, to pahrmeklejot, leezinajis, ka sirdstreeka weziti pahrsteigusi.

Schis un tas. Isgahjuscho nedel' Jelgawas eelas bija tà aisputenetas, ka gandrihs pa tahm nemas nebija eespehjams isbraukt. Namneeki turpreti ar sneega norakschanu sawejahs, kamehr teem itin stingra pawehle tika dota, dehl sneega norakschanas, tà ka daschas eelas isskatijahs pehz wezeem kapeem, jeb no breesmigeem wilneem isskalotahm grawahm. Tik pat slikta ari bija ais Dobeles wahrteem Grihwu schosseja, tà ka pa to gandrihs nemas nebija eespehjams pilsehtâ eebraukt. Pee Dobeles wahrteem tagad teek no sneega wedejeem, us polizejas nokahrtoschanu, loti augsts sneega kalns sadsihts, kursch gan laikam stahwehs lihds Wasaras-swehtkeem ne-iskusis. — Leeliskà malkas eeweschana no lauzeneekeem tagad, slikto zeku labad, apklususi; tamdehl upes malka stipri teek tehreta. — Us tirgus pehdejâs nedelâs teek katru deenu prahwakà skaitâ koka trauki uswesti. — Lauzeneekus tagad beeschi ween dabon dsirdeht suhdsamees pahr Schihdeem, kuri, linus pehrkot, daudzreis istaisot sawadas rebes. Kristitu tirgonu, kas linus pehrk, ir gluschi mas. Tamdehl deretu ikkatram linu pahrdewejam to eewehrot: ar weenu roku dod Schihdam prezi, ar otru nem naudu. — Labibas zenas tagad semas, un mas ari tahs teek eewestas. — Lopu ehdamais tagad labà zenà, ihpaschi ahbolinsch. — Gaka, kà domajams, gan nepazelsees augstakà zenà, tamdehl ka gawenis to kawehs; jo tanî laikà teek no Leischu pusehm loti daudz teka gakas eewests. — Pahr sahdsibahm tagad dsird masak, lai gan ari daschu reis noteek, ka kahds weeglprahtis otra mehteli waj kaschoku, schim nesinot, apgehrbj. — Mehs Jelgawneeki esam loti sinkahrigi laudis, kas newaram ne basnizà pa spredika laiku nozeestees, neskatijuschees atpakal, waj tik kahds bruhtes pahris nenahks basnizà, un ja nu kahdu pahriti manam, bas-

Basniza un skola.

Efeet preezigi zeribâ, pazeetigi behdâs, pastahwigi luhgschanâs. (Rom. 12, 12.)

Teescham, trihs swarigas un labas mahzibas, ko swehtais apustulis mums schè zel preekschâ. Lai winas scheit drusku sihkaki apdomajam un pahrrunajam.

„Efeet preezigi",—tà winsch wisu papreeksch saka. Deews saweem tizigeem ne buht neleedſ preeku, bet turpreti grib, lai wini allasch buhtu jautri un lihgsmi. Winsch pats, kad wehl zilweku gihmî wirs semes staigaja, noschahweja wisas asaras un nehma dalibu pee wiseem zilweku preekeem, ir pat kahsas un zitas weesibas apmekledams. Tàpat ari schodeen wehl Winsch sawus behrnus labpraht grib redseht allaschin preezigus. Tahds winam nemaſ nepatihk, kas zitadi nè, kà tikai weenumehr behdigs un noskumis sawu dsihwibas zeku staigà, galwu wisnotak nokahris pee semes un tumschi un skarbi skatidamees apkahrt. Waram ari droschi faziht, ka tahds zilweks, kas wisnotak tikai tumschu, skarbu seiju rahda, wehl sawa Pestitaja naw atradis un wehl ir tahlu nost no Deewa walstibas. Turpreti Deewa behrns, eeksch Jesus meeru atradis preeksch sawas dwehseles, zitadi newar, kà allaschin preezatees un lihgsmotees, ir pat gruhtà behdu brihdî.

Bet, sinams, preezatees un preezatees ir sawada leeta. Ari tee kroga brahlischi, kas, beskaunigus jokus dsihdami un neschkihstas singes blaudami, sehsch pee brandwihna glahses, — ari tee ir preezigi; bet no tahdeem un lihdsigeem preekeem lai Deews tewi pasargà. Deewa behrns tikai war preezatees ar schkihstu, newainigu, swehtu preeku; winsch tik war preezatees eeksch sawa Kunga un Deewa, un ne wis bes Wina. Tikai tahdâs reisâs, tahdâs weetâs, tahdâs sapulzês winsch meklè sawu preeku, kur ari to Kungu Jesu war panemt lihdsa. Un to winsch ari teescham katru reisi dara. Zaur to tad wisi schihs pasaules preeki winam it kà ar kahdu augstaku, debeschkigu sposchumu teek apleeti, apskaidroti un swehtiti.

Bet apustulis wehl weenu wahrdinu peeleek klaht, sazidams: „efeet preezigi zeribâ". Zeriba greeschahs uſ nahkamahm, gaidamahm leetahm. Bes zeribas neweens mirstams zilweks nedsihwo. Wahjneeks zerè uſ atweseloschanos un zeetumneeks uſ atswabinaschanu. Kam labi klahjahs, tas zerè, ka uſ preekschu ari tàpat buhs, un kam gruhti klahjahs, tas zerè uſ labakeem, weeglakeem laikeem. Un schahdas zeribas tad nu zilwekus ustura jautrus un modrigus; tahs wineem palihdſ, wisus schihs pasaules gruhtumus weeglaki panest. Bet zik daudsreis zeriba zilweku pamet kaunâ! Un zik daudsreis zilweks, zaur tukschahm zeribahm wilinahts, wehlak, kad winas ir isnihzinatas, kriht wehl dsilakà issamischanà, nekà preeksch tam ir bijis!

Tik weena weeniga zeriba ne muhscham nepamet kaunâ un neweena wehl naw peewihlusi, proti, ta zeriba, ko leekam uſ Jesu Kristu, sawu Kungu un Pestitaju. Waj ari wisu tumschakà nakti droschi uſ to newari palautees, ka riht' agri mihlà saulite atkal uslehks pee debesihm? Lai ari wina aiſ mahkoneem buhtu slehpusees, — pee debesihm wina ir; tur wina newar issust, un sawà laikà tewim atkal rahdisees, — to droschi wari sinaht. Redsi, tik pat droschi un wehl droschaki wari zereht uſ sawu Kungu un Pestitaju. Debess un seme sudihs, bet Winsch paleek pee mums ik deenas lihdſ pasaules galam. Jesus Kristus ir tas pats wakar, schodeen un muhschigi!

Bet ko tad no Wina waram zereht? To, sinams, nedomà, ka Winsch tew weenumehr tik to dos baudiht, pehz ka taws meesas prahts kahrojahs. Nezerè wis, ka Winsch tew tik ween weselibu, bagatibu, pilnibu un weeglas deenas peeschkirs. To Winsch daudsreis nemaſ nedara; bet sini ari, ka eeksch tahdahm leetahm tawa ihstenà laime nemaſ nestahw. Ko Winsch tew apsola, ta ir daudſ labaka, pastahwigaka un swehtigaka manta, nekà